

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE
Ceturtais revīzijas departaments

SKANSTES IELĀ 13 k-5, RĪGĀ, LV – 1013
tālr. 67017510, 67017505, fakss 67017673, e-pasts: ceturtais@lrvk.gov.lv

Vides ministrijas
valsts sekretāram
a.god. G. Puķīša kungam

Peldu ielā 25, Rīga, LV-1494

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS
Rīgā

01.08.2008.

Nr. 5.1-2-61-1/2007

Dabas resursu nodokļa administrēšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Revīzijas juridiskais pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 2. pantu un Valsts kontroles Pirmā revīzijas departamenta 06.11.07. revīzijas uzdevumu Nr. 5.1.-2-61/2007 un Ceturtā revīzijas departamenta 06.11.07. revīzijas apakšuzdevumu Nr.5.1-2-61-1/2007, veikta likumības revīzija par dabas resursu nodokļa administrēšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām.
2. Revīziju veica valsts revidente Ineta Rancāne, vecākais valsts revidents Agnis Jakovļevs, valsts revidente Marija Doroško un valsts revidents Gatis Konrads.

Revīzijas mērķis

3. Revīzijas mērķis – pārlicināties, vai Vides ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu darbība, nodrošinot dabas resursu nodokļa administrēšanu, atbilst normatīvo aktu prasībām.

Valsts kontroles revidentu atbildība

4. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par ziņojumu, kas balstīts uz revīzijas laikā gūtiem revīzijas pierādījumiem.

Vides ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu atbildība

5. Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes ir atbildīgas par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms

6. Revīzija tika veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija tika plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, vai Vides ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu darbība, nodrošinot dabas resursu nodokļa administrēšanu, atbilst normatīvo aktu prasībām.
7. Revīzija veikta par laika posmu - 2007.gads un 2008.gada 1. ceturksnis.
8. Revīzijas apjomā tika iekļautas šādas valsts iestādes:
 - 8.1. Vides ministrija;
 - 8.2. Valsts vides dienesta centrālais aparāts;
 - 8.3. Valsts vides dienesta struktūrvienības:
 - 8.3.1. Lielrīgas reģionālā vides pārvalde;
 - 8.3.2. Jelgavas reģionālā vides pārvalde;
 - 8.3.3. Madonas reģionālā vides pārvalde;
 - 8.3.4. Ventspils (Piltene) reģionālā vides pārvalde;
 - 8.3.5. Daugavpils (Preiļi) reģionālā vides pārvalde.
 - 8.4. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra.
9. Revīzija ietvēra šādas tēmas, kas atbilst revīzijas ziņojuma sadaļām:
 - 9.1. Vides ministrijas piešķirto atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa nomaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem piešķiršanas atbilstība normatīvo aktu prasībām;
 - 9.2. Valsts vides dienesta atļauju dabas resursu lietošanai un piesārņojošo darbību veikšanai izsniegšanas procesa atbilstība normatīvo aktu prasībām;
 - 9.3. Valsts vides dienesta pārbaužu veikšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām, veicot pārbaužu (kontroles) pasākumus uzņēmumos, kuri veic darbības, kas saistītas ar dabas resursu nodokļa samaksu un atbrīvojumiem;
 - 9.4. valsts institūciju sadarbība dabas resursu nodokļa administrēšanā;
 - 9.5. informāciju sistēmu izmantošana dabas resursu nodokļa administrēšanas atvieglošanai.
10. Vides ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu galvenais uzdevums dabas resursu nodokļa administrēšanā ir kontrolēt dabas resursu lietošanu, realizēto vai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantoto videi kaitīgu preču, akmeņogļu, koksa un lignīta (brūnogļu), iepakojuma un radioaktīvo vielu apjomu un izlietotā iepakojuma reģenerācijas normu izpildi. Lai iegūtu pietiekamu pārlicību un izvērtētu revidējamo vienību darbības atbilstību revīzijas apjomā iekļauto tēmu ietvaros, Valsts kontroles revidenti noteica pārbaudāmo atļauju un pārbaužu (kontroļu) izlasi. Izlasē tika iekļauti tie ar dabas resursu nodokli apliekamie objekti, kuru administrēšanas procesā pastāv augsts risks, ka varētu netikt ievērotas attiecīgo normatīvo aktu prasības.
11. 2007.gadā Valsts vides dienesta centrālais aparāts izsniedza 37 speciālas atļaujas (licence) darbībām ar aukstuma aģentiem. Visu minēto atļauju pārbaude ir iekļauta revīzijas apjomā.

Izlasē iekļautās Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes 2007.gadā kopumā izsniedza 1927 un 2008.gada 1. ceturksnī 563 atļaujas, 2007.gadā veica 8754 un 2008.gada 1. ceturksnī 1824 pārbaudes.

Revīzijas apjomā (turpmāk – izlasē) tika iekļautas šādu Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvalžu izsniegto atļauju / apliecinājumu pārbaudes:

- A, B kategorijas atļaujas un C kategorijas apliecinājumi, kuri veido 56% no 2007.gadā un 55% no 2008.gada 1. ceturksnī izsniegtajām atļaujām.
- Dabas resursu lietošanas atļaujas, kuras veido 6% no 2007.gadā un 7% no 2008.gada 1. ceturksnī izsniegtajām atļaujām.

Izlasē tika iekļautas šādas Valsts vides dienesta veiktās pārbaudes (kontroles):

- Integrētās pārbaudes, kuras veido 24% no 2007.gadā un 27% no 2008.gada 1. ceturksnī veiktajām pārbaudēm.
- Derīgo izrakteņu ieguves un lietošanas pārbaudes, kuras veido 5% no 2007.gadā un 6% no 2008.gada 1. ceturksnī veiktajām pārbaudēm.
- Izlietotā iepakojuma pārbaudes, kuras veido 4% no 2007.gadā. 2008.gada 1. ceturksnī pārbaudes netika veiktas.

12. Vides ministrija 2007.gadā piešķīra 16 un 2008.gada 1. ceturksnī – četrus atbrīvojumus no dabas resursu nodokļa nomaksas.

Kopsavilkums

13. Vides ministrija un tās padotības iestādes ir nodrošinājušas dabas resursu nodokļa (turpmāk tekstā – DRN) piemērošanas sistēmas izstrādi un darbību, tomēr revīzijas laikā tika konstatētas neatbilstības un normatīvo aktu pārkāpumi Vides ministrijas un padotības iestāžu izsniegto atbrīvojumu no DRN nomaksas piešķiršanas, dabas resursu lietošanas un piesārņojošo darbību veikšanas atļauju izsniegšanas, un komercsabiedrību uzraudzības procesos, kā arī nepilnības atbildīgo institūciju sadarbībā un informācijas sistēmu piemērošanā.

Vides ministrijas piešķirto atbrīvojumu no DRN nomaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem piešķiršanas atbilstība normatīvo aktu prasībām

14. Izskatot komercsabiedrību iesniegumus par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN nomaksas par iepakojumu vai vienreiz lietojamiem traukiem, Vides ministrija un Iepakojumu apsaimniekošanas padome neievēro normatīvajos aktos noteiktos iesniegumu izskatīšanas termiņus¹, dažos gadījumos kopējam termiņa kavējumam sasniedzot divus mēnešus.
15. Komercsabiedrību iesniegumus par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN par iepakojumu vai vienreiz lietojamiem traukiem sākotnēji izskata Iepakojuma apsaimniekošanas padome, sniedzot ieteikumus vides ministram lēmuma pieņemšanai.

Revīzijā konstatēti gadījumi, kad Iepakojuma apsaimniekošanas padome ir ieteikusi vides ministram izsniegt atbrīvojumus no DRN samaksas komercsabiedrībām, kuru iesniegumi neatbilst normatīvo aktu² prasībām, tādējādi Iepakojuma apsaimniekošanas padomei nenodrošinot atbilstošu savu funkciju veikšanu un izraisot nepieciešamību atkārtoti izvērtēt komercsabiedrību iesniegumus, un palielinot administratīvās izmaksas.

¹ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" 9. un 10.punkts

² MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem"

Revīzijā tika konstatēti arī gadījumi, kad komercsabiedrību iesniegumi nav atbilduši normatīvo aktu³ prasībām, Iepakojuma apsaimniekošanas padome ir noraidījusi komercsabiedrību iesniegumus, bet vides ministrs ir pieņēmis no Iepakojuma apsaimniekošanas padomes ieteikumiem atšķirīgus lēmumus par atbrīvojumu no DRN samaksas piešķiršanu.

Šāda situācija tika konstatēta 31% gadījumu no izlasē iekļautajiem atbrīvojumu piešķiršanas procesiem, tādējādi netiek nodrošināts izsekojams un pamatots atbrīvojumu piešķiršanas process, vienlīdzīga attieksme pret visiem iesniegumu iesniedzējiem, kā arī pastāv korupcijas risks.

16. Revīzijā konstatēts gadījums, kad Vides ministrija, neievērojot normatīvā akta⁴ prasības, ir piešķirusi atbrīvojumu no DRN nomaksas un noslēgusi apsaimniekošanas līgumu ar komercsabiedrību - iepakojuma apsaimniekotāju, kura vēl nav reģistrēta Vides pārraudzības valsts birojā kā iepakojuma apsaimniekotājs un nav izveidojusi sistēmu izlietotā iepakojuma savākšanai visu rajonu pašvaldību teritorijās.
17. Vides ministrija nav noteikusi kritērijus komercsabiedrību - iepakojuma apsaimniekotāju veicamo sabiedrības informēšanas pasākumu pietiekamībai, līdz ar to pieļaujot situāciju, ka iepakojuma apsaimniekotāju veiktie pasākumi sabiedrības informēšanā ir finanšu resursu ietilpības ziņā atšķirīgi un rada paredzētā mērķa nesasniegšanas risku.
18. Noslēdzot apsaimniekošanas līgumus un piešķirot atbrīvojumus no DRN nomaksas komercsabiedrībām uz laiku līdz vienam gadam, un neizmantojot normatīvajos aktos paredzēto iespēju piešķirt DRN atbrīvojumus uz laiku līdz trim gadiem, Vides ministrija ievēro normatīvā akta prasības, tomēr rada uzņēmējdarbības ierobežošanas risku, liekot atbilstoši strādājošām komercsabiedrībām atkārtoti izstrādāt un virzīt dokumentāciju atbrīvojumu piešķiršanai.

Valsts vides dienesta atļauju dabas resursu lietošanai un piesārņojošo darbību veikšanai izsniegšanas procesa atbilstība normatīvo aktu prasībām

19. VVD izveidotā dabas resursu lietošanas un piesārņojošo darbību veikšanas uzraudzības sistēma nenodrošina komersantu darbības atbilstošu uzraudzību, jo revīzijā tika konstatēti gadījumi, kad operatori ir ilgstoši – līdz pat 521 dienai – nekontrolēti veikuši piesārņojošas darbības bez VVD atļaujas saņemšanas, radot papildu draudus vides piesārņojumam un dažos gadījumos arī nesamaksājot DRN.
20. VVD nav izstrādājis vienotu un visās reģionālajās vides pārvaldēs piemērojamu A, B kategoriju piesārņojošo darbību atļauju un C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumu izskatīšanas kārtību, kas ir viens no revīzijā konstatēto normatīvo aktu pārkāpšanas gadījumu iemesliem.
21. DRN administrēšanas vajadzībām netiek piemērota vienota emisiju daudzuma aprēķināšanas metodika, tādējādi valstī netiek nodrošināta vienota pieeja iesniegumu par A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļauju saņemšanu sagatavošanā un izvērtēšanā, kā arī vienlīdzīga attieksme pret visiem operatoriem.
22. Pastāvot iespējai VVD reģionālo vides pārvalžu (turpmāk tekstā – RVP) inspektoriem pieņemt lēmumus par administratīvās lietvedības neierosināšanu gadījumos, kad operatori ir strādājuši

³ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem"

⁴ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 5.punkts; MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" 5.punkts

bez piesārņojošo darbību atļaujām un pārkāpuši normatīvo aktu⁵ situācijās, kad VVD RVP inspektori vienpersoniski veic gan pārbaudes, gan pieņem lēmumus par administratīvās lietvedības ierosināšanu, VVD pastāv augsts korupcijas risks.

23. Jelgavas RVP, Madonas RVP, Ventspils RVP un Daugavpils RVP nenodrošina visu iekārtu apsekošanu pirms A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas izsniegšanas, tādējādi neievērojot normatīvā akta⁶ prasības un radot risku, ka atļaujas tiek izsniegtas operatoriem, kura iekārtas neatbilst visiem iesniegumā norādītajiem parametriem, kā rezultātā varētu rasties papildus bīstamība apkārtējai videi.
24. Nenosūtot vai nosūtot ar būtiskiem kavējumiem iesniegumu par A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas saņemšanas kopijas, kā arī A, B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas un C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumu kopijas vietējai pašvaldībai un valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei, Jelgavas, Lielrīgas, Daugavpils un Madonas RVP pārkāpj normatīvo aktu⁷ prasības un rada situāciju, ka minētās iestādes netiek informētas par plānoto piesārņojošās darbības uzsākšanu viņu pārvaldījumā esošajā teritorijā. Ierobežojot iespējas atbilstoši izvērtēt plānotā piesārņojuma bīstamību un, nepieciešamības gadījumā attiecīgi reaģēt, var tikt radīts kaitējums sabiedrībai un apkārtējai videi.
25. Lielrīgas RVP ir pārkāpusi normatīvā akta⁸ prasības, izsniedzot dabas resursu lietošanas atļauju SIA „BGS” Daugavas grunts padziļināšanai Dienvidu tilta būvniecībai, nepieprasot zemes īpašumtiesības vai lietošanas tiesību apliecinājošus dokumentus.

Tā kā normatīvie akti⁹ nereglamentē gadījumus, kad tiek veiktas darbības ar dabas resursiem valsts īpašumā esošajos publiskajos ūdeņos, pastāv risks, ka valsts īpašums tiek lietots, neievērojot likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” prasības.

Valsts vides dienesta pārbaužu veikšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām, veicot pārbaužu (kontroles) pasākumus uzņēmumos, kuri veic darbības, kas saistītas ar dabas resursu nodokļa samaksu un atbrīvojumiem

26. VVD neaktualizē integrēto pārbaužu kontroles metodiku normatīvo aktu grozījumu gadījumos, tādējādi nenodrošinot metodikas izmantojamību VVD inspektoru darbā, kā arī radot normatīvo aktu prasībām neatbilstošu VVD lēmumu, piemēram, par soda naudu uzrēķinu, pieņemšanas risku.

Valsts institūciju sadarbība dabas resursu nodokļa administrēšanā

27. VVD un VID teritoriālās struktūrvienības atšķirīgi interpretē savā pārraudzībā esošo administratīvo teritoriju robežas, radot situāciju, ka viens un tas pats DRN maksātājs VVD un VID uzskaitē tiek uzrādīts kā atšķirīgu rajonu / teritoriju nodokļu maksātājs, līdz ar to VVD un VID dati par DRN nomaksu nav salīdzināmi un vienas vai otras iestādes teritoriālajām struktūrvienībām nav pilnīgas informācijas par attiecīgās teritorijas nodokļu maksātājiem. Piemēram, Lielrīgas RVP iesniegtajā sarakstā VID iekļauto nodokļu maksātāju reģistrācijas vieta 99,9% gadījumu bija Rīga un Rīgas rajons, Lielrīgas RVP dati par Rīgas rajona nodokļu

⁵ MK 09.07.2002. noteikumi Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām”

⁶ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 38.punkts

⁷ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 23.punkts un 41.punkts

⁸ MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" (spēkā no 01.07.2007.) 7.2.punkts

⁹ MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" (spēkā no 01.07.2007.)

maksātājiem 20% gadījumu neatbilst VID Rīgas rajona nodaļas datiem, savukārt – 3% gadījumu neatbilst VID Rīgas reģionālās iestādes datiem.

28. VVD RVP neievēro normatīvo aktu prasības, kā arī nenodrošina VID ar pilnīgu un precīzu informāciju par DRN maksātājiem, tādējādi apgrūtinot DRN nomaksas kontroli un pārraudzību, par ko liecina šādi revīzijas konstatējumi:
 - 28.1. VVD RVP vispār neinformē VID par nodokļu maksātājiem, kuriem ir izsniegtas zemes dzīļu izmantošanas licences un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas;
 - 28.2. VVD Ventspils, Jelgavas, Madonas un Daugavpils RVP neiekļauj VID iesniedzamajos nodokļu maksātāju sarakstos informāciju par RVP reģistrētajiem iepakotājiem - DRN maksātājiem¹⁰;
 - 28.3. VVD nesniedz VID informāciju par tiem nodokļu maksātājiem, kuriem ir izsniegtas speciālās atļaujas darbībām ar aukstuma aģentiem, un kuriem saskaņā ar normatīvo aktu¹¹ jāmaksā DRN;
 - 28.4. VVD Lielrīgas, Ventspils, Jelgavas, Madonas, Daugavpils RVP ne vienmēr ievēro normatīvajos aktos¹² noteikto nodokļa maksātāju sarakstu nosūtīšanas VID periodu un termiņus;
 - 28.5. VVD Ventspils, Jelgavas, Madonas, Daugavpils RVP iesniedz VID nodokļa maksātāju sarakstus, grupējot nodokļu maksātājus pēc to darbības, bet ne reģistrācijas vietas, kā noteikts normatīvajos aktos;
 - 28.6. VVD Ventspils, Madonas, Daugavpils RVP ne vienmēr norāda nodokļa maksātāju sarakstos limita apjomu dabas resursu ieguvei, realizācijai, lietošanai un vides piesārņošanai;
 - 28.7. VVD Lielrīgas RVP nenodrošina informācijas par visiem nodokļu maksātājiem, kuriem izsniegtās atļaujas vēl ir spēkā, iekļaušanu pārskatos uzrādīto nodokļu maksātāju sarakstos;
 - 28.8. VVD Ventspils, Jelgavas, Madonas, Daugavpils RVP sniedz VID informāciju arī par tiem uzņēmumiem, kuri nav DRN maksātāji.
29. Savukārt, VID apgrūtinā VVD RVP pienākumu izpildi DRN nomaksas kontrolē un VVD RVP iespēju atbilstoši plānot veicamās pārbaudes, nenodrošinot pilnīgu, precīzu un pareizu informāciju par iepriekšējā periodā samaksāto DRN.
30. Lai veicinātu informācijas apmaiņu starp VVD un VID un nodrošinātu atbilstošu DRN nomaksas kontroli, VVD un VID 2008.gada 24.aprīlī noslēdza starpresoru vienošanos par informācijas apmaiņu DRN administrēšanas jomā, tomēr minētā vienošanās pilnībā neatbilst normatīvā akta¹³ prasībām un nenodrošina pilnīgas un pareizas informācijas sniegšanu VID, jo:
 - 30.1. VVD apkopojamo datu struktūra neparedz piešķirtā limita apjoma dabas resursu ieguves, realizācijas, lietošanas un vides piesārņošanas uzrādīšanu;

¹⁰ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 4.punkts

¹¹ Dabas resursu nodokļa likuma 4.panta 5.punkts un 6.pielikums

¹² MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3.punkts un MK 20.06.06. noteikumu Nr.504 ”Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība” 19.punktu (spēkā līdz 01.07.07.)

¹³ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3. un 4.punkts

- 30.2. VVD ir noteikts pienākums sniegt informāciju tikai par četrām no desmit DRN maksātāju kategorijām (DRN maksātāji, kuri ir saņēmuši A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas, C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumus, dabas resursu lietošanas un ūdens resursu lietošanas atļaujas);
- 30.3. starpresoru vienošanās neparedz prasību grupēt DRN maksātājus pēc to reģistrācijas vietas.
31. Ņemot vērā, ka normatīvais akts¹⁴ nosaka, ka Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra un pašvaldības sniedz VVD informāciju reizi ceturksnī līdz tam sekojošā mēneša divdesmitajam datumam, bet VVD sniedz informāciju VID līdz kārtējā ceturkšņa beigām, VVD RVP objektīvi nav iespējams izpildīt normatīvā akta prasības un nosūtīt informāciju par attiecīgā ceturkšņa nodokļu maksātājiem noteiktajos termiņos.
32. Nesniedzot vispār vai sniedzot neregulāru informāciju VVD RVP par izsniegtajām un anulētajām bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujām, vietējās pašvaldības pārkāpj normatīvā akta¹⁵ prasības, kā rezultātā VVD nevar iesniegt attiecīgo informāciju VID, tādējādi ierobežojot DRN pilna apjoma iekasēšanas iespējas.
33. Neinformējot attiecīgo VID teritoriālo iestādi, kurā nodokļu maksātāji reģistrēti, par nodokļu maksātāju atbrīvošanu no DRN nomaksas, Vides ministrija neievēro normatīvā akta¹⁶ prasības un nenodrošina VID ar pilnīgu un patiesu informāciju par DRN maksātājiem, tādējādi apgrūtinot DRN nomaksas kontroli un pārraudzību.
34. 2008.gada 21.februārī noslēgtā Vides ministrijas un VID starpresoru vienošanās par informācijas apmaiņu DRN administrēšanas jomā pilnībā neatbilst normatīvā akta¹⁷ prasībām un nenodrošina savlaicīgas informācijas sniegšanu VID, jo paredz veikt informācijas apmaiņas pasākumus ar mazāku regularitāti (reizi ceturksnī) nekā to nosaka normatīvais akts (10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par atbrīvošanu no DRN).

Informāciju sistēmu izmantošana dabas resursu nodokļa administrēšanas atvieglošanai

35. Revīzijas laikā revidenti nevarēja gūt pārliecību par 2002. gadā izveidotās sākotnējās DRN datu bāzes izveidošanas mērķi, tehnisko uzdevumu, datu bāzes izveides un uzturēšanas izmaksām un datu bāzes izveides lietderību, jo Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra nevarēja uzrādīt ar DRN datu bāzes izveidi saistītos dokumentus, līdz ar to pārkāpjot normatīvā akta¹⁸ prasības par dokumentu uzglabāšanu un arhivēšanu.
36. DRN datu bāze bija (ir) pieejama tiešsaistes režīmā, datu bāze satur VID regulāri sūtāmos datus, tādējādi to varēja izmantot arī VID, tomēr VVD un VID veica informācijas apmaiņu par nodokļu maksātājiem papīra veidā, neizmantojot iespēju uzlabot darba efektivitāti un samazināt administratīvās izmaksas.
37. Ņemot vērā, ka:
- 37.1. spēkā esošie normatīvie akti neparedz informācijas sistēmas izveidi DRN administrēšanas vajadzībām;

¹⁴ MK 24.04.07. noteikumu Nr.280 „Zemes dziļņu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” 32. un 33.punkts

¹⁵ MK 24.04.07. noteikumu Nr.280 „Zemes dziļņu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” 32.punkts

¹⁶ Dabas resursu nodokļa likuma 8.panta trešā daļa

¹⁷ Dabas resursu nodokļa likuma 8.panta trešā daļa

¹⁸ Likums “Par arhīviem” un Latvijas valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 27.12.96. apstiprināts Valsts institūciju tipveida dokumentu glabāšanas termiņu saraksts

37.2. Vides ministrija un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra nav savlaicīgi un atbilstoši normatīvo aktu grozījumiem¹⁹ aktualizējusi 2002. gadā sākotnēji izveidoto DRN datu bāzi, kuras izveidē jau ir izlietoti valsts budžeta līdzekļi,

patlaban DRN datu bāze nav piemērota spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un no 2007.gada 1.janvāra netiek aktualizēta.

38. Ņemot vērā, ka:

38.1. lai uzlabotu VVD darba efektivitāti un nodrošinātu atbilstošu atļaujas saņēmušo komersantu uzraudzību, VVD Valmieras, Madonas un Ventspils RVP ir iegādājušās automatizētās lietvedības programmatūru vidēji ~ Ls 410 vērtībā, kura būtiskajos aspektos nodrošina un optimizē VVD funkciju izpildi;

38.2. Latvijas Vides aizsardzības fonda finansētās dokumentu vadības sistēmas ieviešana VVD centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas RVP ir izmaksājusi Ls 20 000;

38.3. revidenti neguva pierādījumus par Vides ministrijas un VVD plānveida un pamatotu rīcību savlaicīgu lēmumu pieņemšanā un īstenošanā saistībā ar vienotas informācijas sistēmas izveidi un piemērošanu visās Vides ministrijas padotībā esošajās un DRN administrēšanā iesaistītajās institūcijās un reģionālajās struktūrvienībās, izskatot arī alternatīvus risinājumus,

pastāv augsts valsts budžeta līdzekļu nelietderīgas izlietošanas risks.

39. Pieņemot Latvijas Vides aizsardzības fonda padomes lēmumu par izmaiņām projekta „Vienotās dokumentu vadības sistēmas ieviešana VVD centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē” sākotnējā tāmē un paredzot 5 000 Ls izlietošanu zemes gabala iegādei Rīgā, Rūpniecības ielā (kadastra Nr. 01000110155), Latvijas Vides aizsardzības fonda padome ir saskaņojusi ar projekta mērķi nesaistītu valsts budžeta līdzekļu izlietošanu.

Revidējamās jomas īss raksturojums

40. Dabas resursu nodokļa mērķis ir veicināt dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu, ierobežot vides piesārņošanu, samazināt vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, veicināt jaunu, vidi saudzējošu tehnoloģiju ieviešanu, atbalstīt tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību, kā arī finansiāli nodrošināt vides aizsardzības pasākumus²⁰.

DRN piemērošanā tiek atzīts princips "piesārņotājs maksā".

41. Ministru kabinets ar rīkojumu²¹ ir apstiprinājis nodokļu politikas plānošanas dokumentu *Pamatnostādnes nodokļu un nodevu sistēmā* (turpmāk – Pamatnostādnes), kas ietver nodokļu sistēmas veidošanas konceptuālos pamatprincipus. Par DRN politikas izstrādi atbild tikai Vides ministrija.

42. DRN administrēšanu reglamentē šādi galvenie Latvijas Republikas galvenie normatīvie akti:

42.1. Dabas resursu nodokļa likums;

42.1.1. MK 20.06.2006. noteikumi Nr.504 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība” (*nav spēkā no 01.07.2007.*);

42.1.2. MK 19.06.2007. noteikumi Nr. 404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju.”;

42.1.3. MK 06.11.2006. noteikumi Nr. 915 „Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” (*spēkā līdz 01.07.2008.*);

¹⁹ Dabas resursu nodokļa likums un MK 29.06.04.noteikumu Nr.555 “Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība”

²⁰ Dabas resursu nodokļa likuma 2.pants

²¹ Ministru kabineta 10.06.2003. rīkojums Nr.380 „Par pamatnostādņem nodokļu un nodevu sistēmas attīstībā”

- 42.1.4. MK 17.06.08. noteikumu Nr.446 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (*spēkā no 01.07.2008.*).
- 42.2. Likums „Par piesārņojumu”;
- 42.2.1. MK 22.04.2004. noteikumi Nr. 400 „Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas pieteikšanas un izsniegšanas kārtība”;
- 42.2.2. MK 09.07.2002. noteikumi Nr. 294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”;
- 42.3. Iepakojuma likums:
- 42.3.1. MK 16.01.2007. noteikumi Nr. 65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā.” (*spēkā no 26.01.2007.*).
- 42.4. Ūdens apsaimniekošanas likums:
- 42.4.1. MK 23.12.2003. noteikumi Nr.736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju”;
- 42.5. Likums „Par zemes dzīlēm”:
- 42.5.1. MK 21.06.2005. noteikumi Nr. 449 “Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas, kā arī ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” (*zaudējuši spēku no 01.05.2007.*);
- 42.5.2. MK 24.04.2007. noteikumi Nr. 280 “Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” (*spēkā no 09.05.2007.*);
- 42.5.3. MK 21.06.2006. noteikumi Nr. 448 “Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dzīļu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību” (*spēkā no 01.07.2005.*);
- 42.6. Administratīvā procesa likums.
43. Ar DRN apliek:
- 43.1. dabas resursus, kā arī parka vīngliemežu (*Helix pomatia L.*) vākšanu tālākai saimnieciskai izmantošanai;
- 43.2. zemes dzīļu derīgo īpašību izmantošanu, iesūknējot ģeoloģiskajās struktūrās dabasgāzi vai siltumnīcefekta gāzes;
- 43.3. atkritumu apglabāšanu un piesārņojošu vielu emisiju vidē;
- 43.4. stacionāras tehnoloģiskas iekārtas emitēto siltumnīcefekta gāzu apjomu, kas nav ietverts nodoto emisijas kvotu skaitā;
- 43.5. videi kaitīgas preces;
- 43.6. preču un izstrādājumu iepakojumu un vienreiz lietojamus galda traukus un piederumus;
- 43.7. radioaktīvās vielas;

- 43.8. transportlīdzekļus;
- 43.9. ogles, koksu un lignītu (brūnogles).
44. DRN maksātāji:
- 44.1. DRN maksātājs ir persona, kura:
- 44.1.1. ir saņēmusi vai tai saskaņā ar vides aizsardzības vai zemes dzīļu izmantošanas normatīvajiem aktiem bija pienākums saņemt vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto atļauju, licenci vai C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu un kura Latvijas Republikas teritorijā, kontinentālajā šelfā vai ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā iegūst ar nodokli apliekamus dabas resursus, realizē ar nodokli apliekamus dabas resursus, kas iegūti tādā saimnieciskajā darbībā, kura neattiecas uz derīgo izrakteņu iegūvi no zemes dzīlēm, izmanto zemes dzīļu derīgās īpašības, iesūknējot ģeoloģiskajās struktūrās dabasgāzi vai siltumnīcefekta gāzes, emitē vidē ar nodokli apliekamas piesārņojošas vielas vai apglabā atkritumus u.c.
- 44.1.2. pirmā Latvijas Republikas teritorijā realizē videi kaitīgas preces vai preces iepakojumā vai ogles, koksu un lignītu (brūnogles), savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmanto videi kaitīgas preces, izņemot preces, kuras apliekamas ar nodokli, tās realizējot, vai iepakojumā iegādātas preces, izņemot preces iepakojumā, kuras apliekamas ar nodokli, tās realizējot, kā arī sniedzot pakalpojumu, pievieno izstrādājumam iepakojumu, un šis iepakojums pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja un savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmanto ogles, koksu un lignītu (brūnogles), izņemot ogles, koksu un lignītu (brūnogles), kuras apliekamas ar nodokli, tās realizējot;
- 44.1.3. Latvijas Republikas teritorijā sabiedriskajā ēdināšanā un mazumtirdzniecībā realizē vienreiz lietojamus galda traukus un piederumus, kas izgatavoti no plastmasas (polimēriem), papīra, kartona, to kompozītmateriāliem (laminātiem) ar polimēru vai metāla komponentiem un metāla folijas;
- 44.1.4. savā darbībā lieto radioaktīvās vielas, pēc kuru izmantošanas rodas radioaktīvie atkritumi, kurus nepieciešams uzglabāt vai apglabāt Latvijas Republikas teritorijā;
- 44.1.5. pirmo reizi pastāvīgi reģistrē Latvijā transportlīdzekļus, uz kuriem attiecas Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likuma 3.panta pirmā daļa.
- 44.2. Persona, kura veic videi kaitīgu preču vai preču iepakojumā piegādes darījumu muitas noliktavā vai brīvajā zonā, maksā nodokli, ja tā videi kaitīgas preces vai preces iepakojumā izlaiž brīvam apgrozījumam un realizē Latvijas Republikas teritorijā.
- 44.3. Ja persona, kura ražo preces, nodod tās citai personai iepakošanai, nodokļa maksātājs ir persona, kura pirmā realizē šīs preces iepakojumā Latvijas Republikas teritorijā.
45. DRN ieņēmumi tiek ieskaitīti gan valsts pamatbudžetā, gan pagastu vai pilsētu pašvaldību vides aizsardzības speciālajos budžetos (skat. 1.pielikumu).
46. 2007.gadā valsts budžetā iemaksātais DRN norādīts 1.tabulā.

1.tabula

2007.gadā valsts budžetā iemaksātais DRN pa nodokļa veidiem (tūkst.Ls)

Nr. p.k.	Nodokļa nosaukums	Iekasētā DRN summa (tūkst.Ls)	Īpatsvars kopējā DRN summā (%)
Kopējā DRN summa:		10 382.46	100%

1.	DRN par dabas resursu ieguvu un vides piesārņošanu	4 559.08	44%
2.	DRN par videi kaitīgām precēm	832.86	8%
3.	DRN par preču iepakojumu	2 024.17	20%
4.	DRN par radioaktīvo vielu izmantošanu	0.02	0%
5.	DRN par bīstamo atkritumu sadedzināšanu un zemes dziļi derīgo īpašību izmantošanu	128.30	1%
6.	DRN par vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem	75.71	1%
7.	DRN par pirmo reizi Latvijas Republikā reģistrētajiem transportlīdzekļiem	2 072.08	20%
8.	DRN par virs limitos noteikto apjomu un soda naudas par likuma pārkāpumiem	433.96	4%
9.	DRN par akmeņoglēm, koksu un lignītu	256.28	2%

47. Procentuāli lielāko īpatsvaru DRN kopsummā veido DRN par dabas resursu ieguvu un vides piesārņošanu – 44%, DRN par pirmo reizi Latvijas Republikā reģistrētajiem transportlīdzekļiem – 20 %, DRN par preču iepakojumu – 20 %.
48. Saskaņā ar normatīvo aktu²² DRN administrē - VID, Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes atbilstoši DRN likumam.
49. Normatīvais akts²³ nosaka, ka DRN aprēķinu kontrolē Vides ministrija, tās padotībā esošās iestādes un VID. DRN iemaksu kontroli, uzskaiti, piedziņu un sadali pašvaldībām veic VID. Vides ministrija, tās padotībā esošās iestādes un VID sadarbojas šā likuma īstenošanā un regulāri apmainās ar informāciju un datiem, kas saistīti ar DRN un tā piemērošanu (skat. 2.pielikumu).
50. Vides ministrijas galvenās funkcijas ir:
- 50.1. izstrādāt un koordinēt dabas resursu izmantošanas ekonomisko instrumentu, tajā skaitā, DRN pielietošanu vides jomā, iepakojuma apsaimniekošanas un radiācijas drošības un kodoldrošības politiku, kā arī piedalās to īstenošanas jautājumu risināšanā;
 - 50.2. izstrādāt normatīvo aktu projektus vides kvalitātes normatīviem attiecībā uz zemes dziļēm, augsni, grunti un vides troksni; zemes dziļi ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai; ekonomisko instrumentu izmantošanai, tajā skaitā, DRN piemērošanā vides politikas īstenošanai; izlietotā iepakojuma apsaimniekošanai u.c.;
 - 50.3. slēgt līgumus ar uzņēmumiem, kas ir paši izveidojuši un piemēro videi kaitīgu preču atkritumu, izlietotā iepakojuma, vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanas sistēmu, kā arī ar uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar nolietoto videi kaitīgu preču, izlietotā iepakojuma, vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanu.
51. DRN administrēšanā iesaistīto Vides ministrijas padotības iestāžu funkcijas un uzdevumi ir šādi:
- 51.1. VVD galvenā funkcija ir vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontrole Latvijā teritorijā. Tā uzdevumos ietilpst:

²² Likuma „Par nodokļiem un nodevām” 20. panta 6. punkts

²³ Dabas resursu nodokļa likuma 30. panta otrā, trešā un ceturtnā daļa

- 51.1.1. kontrolēt normatīvajos aktos par dabas resursu ieguvī un izmantošanu, dabas aizsardzību, piesārņojošo vielu emisiju vidē, bīstamo un sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu, darbībām ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem noteikto prasību ievērošanu;
- 51.1.2. vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izdot un saskaņot atļaujas (licences), tehniskos noteikumus un citus administratīvos aktus dabas resursu izmantošanai un piesārņojošo darbību veikšanai.

VVD noteiktos uzdevumus realizē ar deviņu reģionālo vides pārvalžu (turpmāk – RVP) starpniecību:

- Lielrīgas RVP – Rīgas un Ogres rajons;
- Jelgavas RVP – Jelgavas, Bauskas un Dobeles rajons;
- Ventspils RVP – Talsu, Tukuma, Ventspils rajoni;
- Madonas RVP – Aizkraukles, Alūksnes, Gulbenes un Madonas rajons;
- Rēzeknes RVP – Rēzeknes, Balvu, Ludzas rajons;
- Liepājas RVP – Liepājas, Saldus, Kuldīgas rajons;
- Valmieras RVP – Cēsu, Limbažu, Valkas un Valmieras rajons;
- Daugavpils RVP - Daugavpils, Preiļu, Jēkabpils un Krāslavas rajons;
- Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde.

Katrā no VVD struktūrvienībām ir šādas daļas, kas saistītas ar tiešo funkciju veikšanu:

- atļaujas daļa – eksperti, kuri izdod atļaujas (licences);
- dabas aizsardzības daļa – inspektori, kuri veic pārbaudes;
- piesārņojuma kontroles daļa – inspektori, kuri veic pārbaudes.

51.2. Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – VPVB) galvenā funkcija ir novērst vai samazināt fizisko vai juridisko personu darbības nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Tā galvenie uzdevumi DRN administrēšanā ir:

- 51.2.1. nodrošināt vienotu principu ievērošanu A un B kategorijas atļauju piesārņojošai darbībai nosacījumu izstrādē;
- 51.2.2. uzturēt datu bāzes par iepakojuma apsaimniekotājiem, kuri noslēguši līgumus ar Vides ministriju par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN nomaksas un izsniegtajām atļaujām A un B kategorijas piesārņojošām darbībām;
- 51.2.3. uzturēt apsaimniekošanas sistēmu auditoru reģistru;
- 51.2.4. izskatīt VVD izdotos un uzņēmumu apstrīdētos lēmumus.

51.3. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk tekstā – DAP) galvenā funkcija ir koordinēt Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšanu, īstenot valsts dabas aizsardzības politiku sugu un biotopu aizsardzības jomā un veikt uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES).

DAP uzdevums DRN administrēšanas jomā ir izsniegt atļaujas parka vīngliemežu (*Helix pomatia L.*) vākšanai.

51.4. Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras (turpmāk tekstā – LVĢMA) galvenā funkcija ir vākt un apkopot vides informāciju, veikt vides monitoringu un informēt sabiedrību par vides stāvokli, nodrošināt zemes dziļu fonda ģeoloģisko pārraudzību un zemes dziļu racionālu izmantošanu, kā arī īstenot valsts politiku ģeoloģijas, meteoroloģijas, klimatoloģijas, hidroloģijas, gaisa kvalitātes un pārrobežu gaisa piesārņojuma ietekmes jomā.

LVĢMA uzdevumi DRN administrēšanā ir:

- 51.4.1. izsniegt zemes dziļu izmantošanas licenci un pasi;
- 51.4.2. informēt VVD par zemes dziļu izmantošanas licenču izsniegšanu un anulēšanu, par derīgo izrakteņu atradnes pasēm un piešķirtajiem ieguves limitiem;
- 51.4.3. vides informācijas sistēmas ietvaros organizēt Vides ministrijas padotībā esošo institūciju datortīkla izveidi un iekļaušanu vienotā valsts informācijas sistēmā.

2002.gadā LVĢMA izveidoja datu bāzi „Dabas resursu nodokļa maksājumi”. Datu bāzes lietotāji ir:

- lietotāji ar padziļinātām tiesībām – VVD Reģionālās vides pārvaldes (ievada un rediģē datus);
- noteikti LVĢMA un Vides ministrijas darbinieki;
- publiskās sadaļas lietotāji – jebkurš, kas to vēlas.

Datu ievadi par DRN maksājumiem veic VVD RVP. Datu bāzes programmatūra paredz iespēju atlasīt un apkopot datus (pa ceturkšņiem, pa kalendāro gadu) vairākos standarta formātos – pēc organizāciju nomaksātā nodokļa lieluma, kā arī pēc teritoriālā un reģionālā vides pārvalžu principa.

51.5. Radiācijas drošības centra (turpmāk tekstā – RDC) galvenās funkcijas ir nodrošināt jonizējošā starojuma avotu drošu izmantošanu, aizsargāt iedzīvotājus un vidi no iespējamās kaitīgās ietekmes, vienlaicīgi nodrošinot sabiedrībai maksimālo labumu no jonizējošā starojuma avotu izmantošanas.

RDC uzdevums DRN administrēšanas jomā ir izsniegt speciālas atļaujas darbībām ar radioaktīvajām vielām.

52. Politikas plānošanas dokumentos²⁴ ir noteikts, ka viena no galvenajām valsts prioritātēm ir dabas aizsardzība, vides sakārtošana un dabas resursu ekonomija, kura tiek realizēta ar DRN palīdzību. Lai veicinātu katra cilvēka „zaļo domāšanu”, politikas dokumentos²⁵ ir uzsvērts, ka ir jāparedz DRN atlaides nodokļu maksātājiem, kuri finansē projektus, kuru mērķis ir samazināt vides piesārņošanu vai dabas resursu patēriņu, veicot tehnoloģiskus uzlabojumus vai vides aizsardzības pasākumus.
53. Iepakojuma likumdošana Latvijā tiek veidota ar mērķi izpildīt ES direktīvas 94/62/EK „Par iepakojumu un izlietoto iepakojumu” prasības. Direktīvas galvenais uzstādījums ir līdz 2007.gadam reģenerēt 50% no izlietotā iepakojuma un līdz 2015.gadam - 60%.

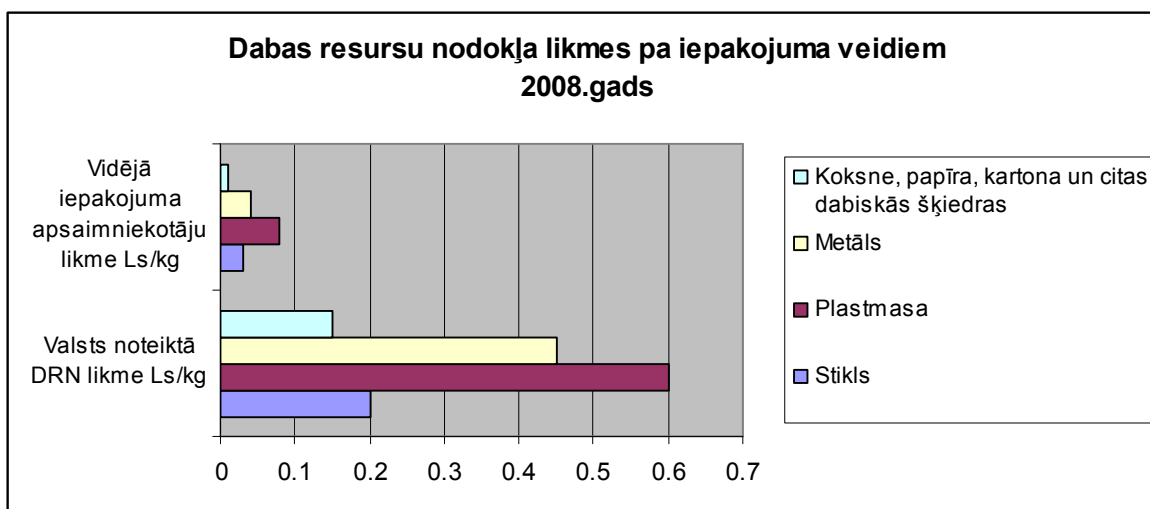
²⁴ Ministru kabineta 04.07.2006. noteikumi Nr.564 „Noteikumi par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2007. – 2013.gadam”, Ministru kabineta 15.08.2002. rīkojums Nr.436 „Par Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņem”, Ministru kabineta 18.08.2004. rīkojums Nr.568 „Par Tautsaimniecības vienoto stratēģiju”, Ministru kabineta 04.02.2004. rīkojums Nr.81 „Par Nacionālo vides politikas plānu 2004.–2008.gadam”

²⁵ turpat

Lai veicinātu izlietotā iepakojuma reģenerāciju, Vides ministrija normatīvajā aktā²⁶ noteiktajā kārtībā piešķir atbrīvojumus no DRN nomaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem.

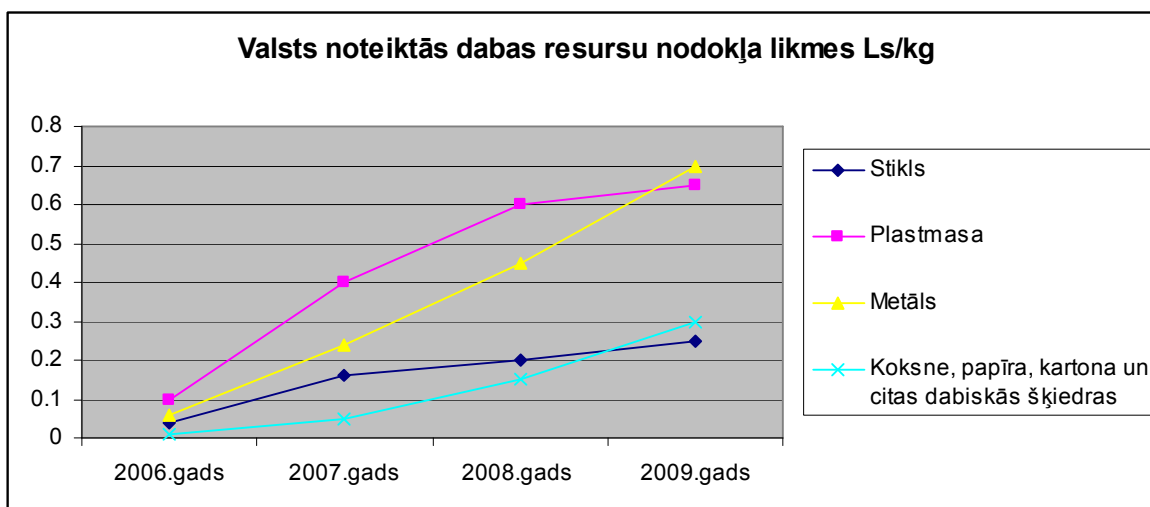
54. Izlietotais iepakojums veido 20-30% no sadzīves atkritumu apjoma. Izlietotā iepakojuma reģenerāciju veic pats uzņēmums vai arī tas slēdz līgumu ar iepakojuma apsaimniekotāju.
55. Lielāko apsaimniekošanas izmaksu daļu veido izlietotā iepakojuma savākšana un šķirošana (konteineru uzstādīšana un uzturēšana, atkritumu savākšana, šķirošana, pārvadāšana, degvielas cenas)²⁷. Uzņēmumi, kuri noslēguši līgumus ar iepakojuma apsaimniekotājiem, ir atbrīvoti no DRN nomaksas. Summa, ko šie uzņēmumi saskaņā ar līgumu maksā iepakojuma apsaimniekotājam, ir vairākkārtīgi mazāka par DRN noteikajām likmēm (skat. 1.attēlu). Iepakojuma apsaimniekotāja darbības shēma parādīta 3.pielikumā.

1. attēls

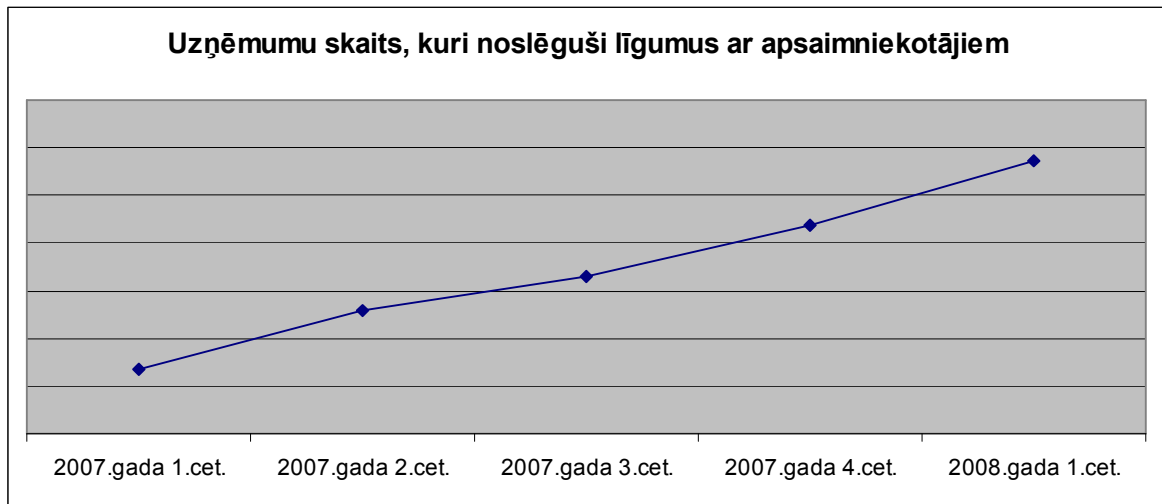
56. Tuvākajos gados paredzēts paaugstināt DRN likmes, tām divkārt un trīskārt pārsniedzot atkritumu apsaimniekošanas izmaksas. Mērķis DRN likmju paaugstināšanai ir panākt efektīvāku izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu. Pieaugot nodokļa likmēm, ar katru gadu pieaug arī iepakojuma apsaimniekotāju skaits, kā arī arvien vairāk uzņēmumi slēdz sadarbības līgumus ar apsaimniekotājiem (skat. 2.un 3.attēlu).

2. attēls

²⁶ MK 06.11.06. noteikumi Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.)

²⁷ Vides ministrijas izstrādātais materiāls „DRN par iepakojumu paaugstināšanas pamatojums”

Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

1. Vides ministrijas piešķirto atbrīvojumu no DRN nomaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem piešķiršanas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Konstatējumi

57. Atbrīvojumu piešķiršanu reglamentē normatīvais akts²⁸, kurš nosaka, ka pretendēt uz atbrīvojumu no DRN samaksas par iepakojumu vai vienreiz lietojamiem traukiem var nodokļu maksātājs, kurš pats izveidojis un piemēro izlietotā iepakojuma vai vienreiz lietojamo trauku apsaimniekošanas sistēmu vai tas, kurš noslēdzis ar apsaimniekotāju līgumu par izlietotā iepakojuma vai vienreiz lietojamo trauku apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu.

Atbrīvojumu piešķiršanas - dokumentu pieņemšanas, izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas procesā ir iesaistītas Vides ministrijas amatpersonas, vides ministrs un Iepakojuma apsaimniekošanas padome, kuras sastāvā ir divi Vides ministrijas pārstāvji, viens Valsts ieņēmumu dienesta, Ekonomikas ministrijas, Latvijas Vides aizsardzības fonda administrācijas un Vides pārraudzības valsts biroja pārstāvis²⁹.

58. Normatīvais akts³⁰ nosaka iesniegumam par atbrīvojumu no DRN samaksas pievienojamo dokumentu paketi un to, ka tie ir jāiesniedz gan elektroniski, gan papīra veidā.

Normatīvais akts nosaka³¹, ka Vides ministrija informē komersantus gadījumā, ja saņemtie dokumenti ir nepilnīgi un pieprasa papildu informāciju, kas jāiesniedz divu nedēļu laikā. Ja tas netiek izdarīts, vides ministrs pieņem lēmumu atteikt atbrīvojuma piemērošanu.

Vienā no desmit izlasē iekļautajiem iesniegumiem par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN samaksas SIA „Gaujas koks” (reģ. Nr. 40003037448) iesniegumam netika pievienots apsaimniekošanas plāna īstenošanas finanšu plāns.

59. Normatīvais akts³² nosaka, ka Vides ministrija triju darbdienu laikā pēc dokumentu saņemšanas nosūta tos Iepakojuma apsaimniekošanas padomei.

²⁸ MK 06.11.06. noteikumi Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 4., 5., 10. un 11.punkti

²⁹ MK 09.04.2002. noteikumu „Iepakojuma apsaimniekošanas padomes nolikuma” 4.punkts

³⁰ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 4.un 5.punkts

³¹ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 11.punkts

Revīzijas laikā tika konstatēts, ka Vides ministrija neregistrē datumu, kurā dokumenti tiek nosūtīti Iepakojuma apsaimniekošanas padomei.

60. Normatīvais akts³³ nosaka, ka Iepakojuma apsaimniekošanas padome triju nedēļu laikā pēc dokumentu saņemšanas sagatavo un iesniedz Vides ministrijai informāciju par dokumentu atbilstību un ieteikumu par apsaimniekošanas līguma noslēgšanu un atbrīvojuma piemērošanu.
61. Divus no desmit izlasē iekļautiem iesniegumiem par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN samaksas Iepakojuma apsaimniekošanas padome izskatīja ilgākā periodā par noteikto termiņu - SIA „Staļi” – 5 nedēļās un SIA "Alfor" (reģ. Nr.40003512913) - 10 nedēļās. SIA „Alfor” tika brīdināta, ka iesniegums tiks izskatīts, lai piešķirtu atbrīvojumu, sākot ar 2007.gada 2.ceturksni³⁴.
62. Iepakojuma apsaimniekošanas padomes nolikums³⁵ nosaka, ka padome ir konsultatīva institūcija, kuras lēmumiem iepakojuma apsaimniekošanas jomā ir ieteikuma raksturs.
- Normatīvais akts³⁶ nosaka, ka vides ministrs Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā³⁷ pēc iesnieguma saņemšanas izvērtē Iepakojuma apsaimniekošanas padomes ieteikumu un pieņem lēmumu par apsaimniekošanas līguma noslēgšanu un atbrīvojuma piemērošanu.
63. Normatīvais akts³⁸ nosaka, ka apsaimniekotājs katru gadu līdz 1.maijam iesniedz Vides ministrijā vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā auditētu pārskatu par iepriekšējo gadu.

2007.gadā piecos gadījumos no 16 Iepakojuma apsaimniekošanas padomes ieteikums un vides ministra pieņemtais lēmums par uzņēmumu iesniegumiem par atbrīvojumu piešķiršanu no DRN samaksas bija atšķirīgi (skat.2.tabulu).

2. tabula

Iepakojuma apsaimniekošanas padomes ieteikumi un vides ministra pieņemtie lēmumi par uzņēmumu iesniegumiem par atbrīvojumu piešķiršanu no DRN samaksas

Nr. p.k.	Uzņēmums	Iepakojuma apsaimniekošanas padomes ieteikums	Vides ministra lēmums	Atbrīvojuma piešķiršana	Auditora atzinums ³⁹
1.	SIA „Resurss Nova” (reģ. Nr.40003698448)	Ierosina piešķirt atbrīvojumu uz vienu gadu ⁴⁰ (sākot ar 2007.gada 1.cet.).	Atteikums ⁴¹ , jo nav nodrošināta atbilstība	Piešķirts atbrīvojums ⁴³ no 1.04.07. līdz	Auditoru lēmums ⁴⁴ - atbilst ar piezīmēm ⁴⁵ (atbilstība pret

³² MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 9.punkts

³³ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 9.punkts

³⁴ Vides ministrijas 08.01.07. vēstule Nr. 2-07/1084SIA

³⁵ MK 09.04.02. noteikumu Nr.151 „Iepakojuma apsaimniekošanas nolikums” 1.punkts

³⁶ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 10.punkts

³⁷ Administratīvā likuma 64.panta 1. daļa (mēneša laikā)

³⁸ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 24.punkts

³⁹ Auditētu pārskatu par iepriekšējo gadu iesniedz tikai apsaimniekotājs. Nodokļu maksātājam, kurš pats izveidojis un piemēro izlietotā iepakojuma vai vienreiz lietojamo trauku apsaimniekošanas sistēmu un nemaksā nodokli nav jāiesniedz auditēts pārskats.

⁴⁰ 21.12.06. Iepakojuma apsaimniekošanas padomes sēdes protokols Nr.7

⁴¹ VIDM 29.12.06. atteikuma vēstule Nr.2-07/9991.

			normatīvajam aktam ⁴² , kā arī ir sniegta nepatiesa informācija.	31.03.08.	atbilstības novērtējuma kritēriju ir 22/12, t.i., atbilst – 45,45%).
2.	SIA „Zaļais centrs” (reģ. Nr. 40003766087)	Ierosina piešķirt atbrīvojumu uz vienu gadu ⁴⁶ no 01.01.07. līdz 31.12.07.	Atteikums ⁴⁷ , jo nav nodrošināta atbilstība normatīvajam aktam ⁴⁸ .	Piešķirts atbrīvojums ⁴⁹ no 01.04.07. līdz 31.03.08.	Auditoru lēmums ⁵⁰ - atbilst ar piezīmēm ⁵¹ (atbilstība pret atbilstības novērtējuma kritēriju ir 32/2, t.i., atbilst – 93,8%).
3.	AS „Juglas manufaktūra” (reģ. Nr.40003138853)	Papildus saņemta informācija 29.06.07. pa faksu 11:29 – nav lietvedības zīmoga. Padome ierosina nepiešķirt atbrīvojumu ⁵² , jo apsaimniekošanas plāna papildinājumos tiek konstatētas būtiskas nepilnības un neatbilstības MK noteikumiem ⁵³ .	Vides ministrs uzdod ⁵⁴ noslēgt līgumu ar AS „Juglas manufaktūra”.	N/a.	Netiek sniegts.
4.	SIA „Gaujas koks” (reģ. Nr.40003528967)	Pieprasa ⁵⁵ un saņem ⁵⁶ papildu informāciju. Ierosina nepiešķirt atbrīvojumu ⁵⁷ , jo apsaimniekošanas plāna papildinājumos tiek konstatētas būtiskas nepilnības un	Vides ministrs uzdot noslēgt līgumu ar SIA „Gaujas koks”.	N/a.	Netiek sniegts.

⁴³ rīkojums Vides ministrijas mājas lapā

⁴⁴ SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojums par periodu no 30.01.08.līdz 06.05.08.

⁴⁵ Saskaņā ar SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojumā sniegto paskaidrojumu piezīme „atbilst ar piezīmēm” ir izteikta tad, kad atšķirība starp auditoram iesniegtajiem datiem un pārbaudes rezultātiem nepārsniedz 10% no pārskatā uzrādītā izlietotā preču vai izstrādājuma apjoma, kā arī nav pieļautas citas būtiskas neatbilstības.

⁴² MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 5.3., 7.4. un 7.5. apakšpunkti

⁴⁶ 21.12.06. Iepakojuma apsaimniekošanas padomes sēdes protokols Nr.7

⁴⁷ VIDM 29.12.06. atteikuma vēstule Nr.2-07/10263

⁴⁸ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 7.4. un 7.5. apakšpunkti

⁴⁹ VIDM 30.03.07. rīkojums Nr.203

⁵⁰ SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojums no 14.01.08. līdz 28.03.08.

⁵¹ Saskaņā ar SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojumā sniegto paskaidrojumu piezīme „atbilst ar piezīmēm” ir izteikta tad, kad atšķirība starp auditoram iesniegtajiem datiem un pārbaudes rezultātiem nepārsniedz 10% no pārskatā uzrādītā izlietotā preču vai izstrādājuma apjoma, kā arī nav pieļautas citas būtiskas neatbilstības.

⁵² 29.06.07. (sēde sākās plkst. 13:00) Iepakojuma apsaimniekošanas padomes sēdes protokols Nr.10

⁵³ MK 06.11.06. noteikumi Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.). Protokolā nav norādīts kādi tieši normatīvie akti tiek pārkāpti.

⁵⁴ VIDM 29.06.07. rīkojums Nr.412.a Par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmas izveidi un piemērošanu

⁵⁵ 14.06.07. Iepakojuma apsaimniekošanas padomes sēdes protokols Nr.9

⁵⁶ 28.06.07. Nr.2.1-2711 un 29.06.07. Nr.2-5686

⁵⁷ 29.06.07. Iepakojuma apsaimniekošanas padomes sēdes protokols Nr.10

		neatbilstības MK noteikumiem ⁵⁸ .			
5.	SIA „GRIF” (reģ. Nr.40103003522)	Pieprasa ⁵⁹ un saņem ⁶⁰ papildu informāciju . Ierosina nepiešķirt atbrīvojumu ⁶¹ , jo apsaimniekošanas plāna papildinājumos tiek konstatētas būtiskas nepilnības un neatbilstības MK noteikumiem ⁶² .	Vides ministrs uzdot noslēgt līgumu ar SIA „GRIF” ⁶³ .	N/a.	Netiek sniegts.

Iepazīstoties ar iesniegtajiem dokumentiem, kā arī uzklusot klātienē SIA „Resurss Nova” un SIA „Zaļais centrs” pārstāvju skaidrojumus, Iepakojuma apsaimniekošanas padome ierosina piešķirt atbrīvojumu uz vienu gadu no 2007.gada 1.janvāra. Savukārt, vides ministrs, balstoties uz vairākām neatbilstībām normatīvajam aktam⁶⁴, nolēm j atbrīvojumu no 2007.gada 1.cet. nepiešķirt. Abiem minētajiem uzņēmumiem atbrīvojums tiek piešķirts pēc papildus informācijas saņemšanas uz gadu no 2007.gada 2.cet. (skat.2.tabulu).

Iepazīstoties ar iesniegtajiem dokumentiem, kā arī saņemot papildus pieprasīto informāciju, Iepakojuma apsaimniekošanas padome ierosina nepiešķirt atbrīvojumu no DRN samaksas AS „Juglas manufaktūra” un SIA „Gaujas koks”, pamatojoties uz konstatētām būtiskām nepilnībām un neatbilstībām normatīvā akta⁶⁵ prasībām. Iepakojuma apsaimniekošanas padomes 29.06.07. sēdes protokolā Nr.10. konkrētās neatbilstības normatīvo aktu prasībām netiek precizētas. (skat. 2.tabulu).

Vides ministra lēmums ir pretējs un tiek uzdots noslēgt līgumu ar AS „Juglas manufaktūra” un SIA „Gaujas koks” par atbrīvojumu piemērošanu no DRN.

64. Četros gadījumos no desmit izlasē iekļautajiem iesniegumiem par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN samaksas vides ministra lēmums tika pieņemts vēlāk par noteikto (mēneša laikā) termiņu - SIA "Zaļais centrs" (10 dienas vēlāk), SIA "Gaujas koks" (13 dienas vēlāk), SIA „Alfor” (61 dienu vēlāk) un SIA „Staļi” (29 dienas vēlāk).
65. Normatīvais akts⁶⁶ nosaka, ka Iepakojuma apsaimniekotājs reģistrējas Vides pārraudzības valsts birojā, kur divu nedēļu laikā saņem izziņu par reģistrāciju.

Normatīvais akts⁶⁷ nosaka, ka komercsabiedrība reģistrējas iepakojuma apsaimniekotāja statusā, ja tā ir izveidojusi un īsteno izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu. Sistēmas ietvaros

⁵⁸ MK 06.11.06. noteikumi Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” (spēkā līdz 01.07.2008.)

⁵⁹ 14.06.07. Iepakojuma apsaimniekošanas padomes sēdes protokols Nr.9

⁶⁰ 29.06.07. Nr. 2.1-2711 (atsūtīta 29.06.07. pa faksu plkst.10:01)

⁶¹ 29.06.07. (sēde sākās plkst. 13:00) Iepakojuma apsaimniekošanas padomes sēdes protokols Nr.10

⁶² MK 06.11.06. noteikumi Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” (spēkā līdz 01.07.2008.)

⁶³ 29.06.07. VIDM rīkojums Nr.413.a Par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmas izveidi un piemērošanu

⁶⁴ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 5.3., 7.4. un 7.5. apakšpunkti

⁶⁵ MK 06.11.06. noteikumi Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” (spēkā līdz 01.07.2008.)

⁶⁶ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 6.punkts

⁶⁷ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas

komercsabiedrībai ir jānodrošina izlietotā iepakojuma reģenerācijas apjomus atbilstoši noteiktajām prasībām, izlietotā iepakojuma savākšanu visu rajonu pašvaldību teritorijās (šobrīd Latvijā ir 26 pašvaldību teritorijas), izveidojot dalīto izlietotā iepakojuma savākšanas sistēmu, un pasākumus sabiedrības informēšanai, motivēšanai un iesaistīšanai izlietotā iepakojuma apsaimniekošanā.

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja Iepakojumu apsaimniekošanas uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) reģistru SIA „Zaļais centrs” ir reģistrēts kā iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmums 21.08.2007.

Saskaņā ar audita ziņojumā⁶⁸ par SIA „Zaļais centrs” sagatavoto pārskatu⁶⁹ sniegto informāciju, uzņēmums ir nodrošinājis izlietotā iepakojuma dalītās savākšanas iespējas 23 savākšanas vietās – tomēr iepakojuma savākšanas vietas faktiski tiek nodrošinātas tikai 17 rajonu pašvaldību teritorijās, izvietojot katrā rajona teritorijā pa vienam konteineram, Rīgas pilsētā iekārtojot piecas šķīrotā izlietotā iepakojuma savākšanas vietas, bet Rīgas rajonā vienu.

Saskaņā ar audita ziņojumā⁷⁰ par SIA „Resurss Nova” sagatavoto pārskatu⁷¹ sniegto informāciju uzņēmums ir nodrošinājis izlietotā iepakojuma dalītās savākšanas iespējas piecu rajonu pašvaldībās un piecos citu rajonu pilsētu centros.

Saskaņā ar audita ziņojumu⁷² SIA „Zaļais centrs” laika posmā no 01.04.07. līdz 31.12.07. tika veikusi šādus pasākumus sabiedrības informēšanā, motivēšanā un iesaistīšanā izlietotā iepakojuma apsaimniekošanā: viens izglītojošs pasākums vidusskolā, pāris publikācijas, sagatavots viens buklets un informācija interneta mājas lapā.

Saskaņā ar audita ziņojumu⁷³ SIA „Resurss Nova” laika posmā no 01.04.07. līdz 31.12.07. tika veikusi šādus pasākumus sabiedrības informēšanā, motivēšanā un iesaistīšanā izlietotā iepakojuma apsaimniekošanā: veikusi aptauju, izvietojusi reklāmu un informācijas lapas, uzturējusi interneta mājas lapu.

66. Normatīvais akts⁷⁴ nosaka, ka apsaimniekošanas līgumu noslēdz un atbrīvojumu piešķir uz laika posmu, kuru savā iesniegumā norādījis nodokļa maksātājs vai apsaimniekotājs, bet ne ilgāk kā uz trim gadiem. Minētais normatīvais akts arī nosaka, ka atkritumu apsaimniekošanas plāns jāiesniedz turpmākajiem trim gadiem.

Pašreiz visi apsaimniekošanas līgumi ir noslēgti uz vienu gadu.

67. Normatīvais akts⁷⁵ nosaka, ka nodokļa maksātājs, kurš nemaksā nodokli, vai apsaimniekotājs, kura līgumpartneri nemaksā nodokli, katru ceturksni līdz ceturksnim sekojošā mēneša divdesmitajam datumam iesniedz Vides ministrijā pārskatus par ceturksnī realizēto iepakojumu un aprēķināto nodokli un apliecinājumu par finanšu vai materiālo resursu nodrošinājumu plānotā nodokļa apjomā ceturksnim.

komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 5.punkts

⁶⁸ SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojumā par periodu no 14.01.08. līdz 28.03.08.

⁶⁹ „Pārskats par izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanu un aprēķināto dabas resursu nodokli laika posmā no 2007.gada 1.aprīļa līdz 2007.gada 31.decembrim”

⁷⁰ SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojumā par periodu no 30.01.08. līdz 06.05.08.

⁷¹ „Pārskats par izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu apsaimniekošanu un aprēķināto dabas resursu nodokli laika posmā no 2007.gada 1.janvāra līdz 2007.gada 31.decembrim”

⁷² SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojumā par periodu no 14.01.08. līdz 28.03.08.

⁷³ SIA „Latvijas iepakojuma sertifikācijas centrs” Inspicēšanas audita ziņojumā par periodu no 30.01.08. līdz 06.05.08.

⁷⁴ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” (spēkā līdz 01.07.2008.) 5.2.apakšpunkts un 12.punkts

⁷⁵ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” (spēkā līdz 01.07.2008.) 21., 22. un 25.punkts

Ne visi izlases veidā pārbaudītie uzņēmumi ir iesnieguši pārskatus par 2007. gadu Vides ministrijā:

- SIA "Ulbroka" nav iesniedzis apliecinājumu par 2.ceturksni;
- SIA "Zaļā josta" nav iesniedzis apliecinājumu par 2.ceturksni;
- SIA "Alfor" nav iesniegusi vienu pārskatu (MK noteikumu⁷⁶ 3.pielikums) par 2.ceturksni un apliecinājumu, kā arī MK noteikumu⁷⁷ 4.pielikuma pārskatu;
- SIA "Gaujas koks" un SIA „Juglas audums” nav iesnieguši ne pārskatus, ne apliecinājumus.

Secinājumi

68. Tā kā Vides ministrija nenodrošina Iepakojuma apsaimniekošanas padomes izskatīšanai nododamo iesniegumu reģistrāciju, revidenti nevarēja gūt pārliecību par normatīvajā aktā⁷⁸ noteikto dokumentu nosūtīšanas Iepakojuma apsaimniekošanas padomei termiņu ievērošanu.
69. Pārsniedzot normatīvajos aktos noteiktos iesniegumu par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN par iepakojumu vai vienreiz lietojamiem traukiem izskatīšanas termiņus⁷⁹, Vides ministrija neievēro normatīvā akta prasības.
70. Nepieprasot SIA „Gaujas koks” iesniegumam nepievienoto apsaimniekošanas plāna īstenošanas finanšu plānu, bet piešķirot atbrīvojumu no DRN samaksas, Vides ministrija neievēroja normatīvā akta⁸⁰ prasības, līdz ar to nenodrošinot atbrīvojumu piešķiršanas izsekojamu procesu un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem iesniegumu iesniedzējiem.
71. Iesakot vides ministram izsniegt atbrīvojumus no DRN samaksas komercsabiedrībām, kuru iesniegumi neatbilst normatīvo aktu⁸¹ prasībām, Iepakojuma apsaimniekošanas padome nenodrošina atbilstošu savu funkciju veikšanu, izraisot nepieciešamību atkārtoti izvērtēt komercsabiedrību iesniegumus un palielinot administratīvās izmaksas.
72. Pastāvot iespējai vides ministram pieņemt no Iepakojuma apsaimniekošanas padomes ieteikumiem atšķirīgus lēmumus par atbrīvojumu no DRN samaksas piešķiršanu gadījumos, kad komercsabiedrību iesniegumi neatbilst normatīvo aktu⁸² prasībām, netiek nodrošināts izsekojams un pamatots atbrīvojumu piešķiršanas process, vienlīdzīga attieksme pret visiem iesniegumu iesniedzējiem, kā arī pastāv korupcijas risks.
73. Reģistrējot kā iepakojuma apsaimniekotāju komercsabiedrību SIA „Zaļais centrs” (reģ. Nr. 40003766087), kura neatbilst iepakojuma apsaimniekotāja statusam, Vides pārraudzības valsts birojs ir pārkāpis normatīvo aktu⁸³ prasības.

⁷⁶ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.)

⁷⁷ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.)

⁷⁸ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 9.punkts

⁷⁹ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 9. un 10.punkts

⁸⁰ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 4.4.apakšpunkts

⁸¹ MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.)

⁸² MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.)

⁸³ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju

74. Noslēdzot apsaimniekošanas līgumus ar šādām komercsabiedrībām un piešķirot atbrīvojumu no DRN nomaksas:
- 74.1. kura vēl nav reģistrētas Vides pārraudzības valsts birojā kā iepakojuma apsaimniekotājs (SIA „Zaļais centrs”);
 - 74.2. kuras nav izveidojušas sistēmu izlietotā iepakojuma savākšanai visu rajonu pašvaldības teritorijās (SIA „Zaļais centrs” un SIA „Resurss Nova”);
- Vides ministrija neievēro normatīvā akta⁸⁴ prasības un piešķir atbrīvojumu no DRN nomaksas nepamatoti.
75. Nenosakot kritērijus iepakojuma apsaimniekotāju veicamo sabiedrības informēšanas pasākumu pietiekamībai, Vides ministrija pieļauj situāciju, ka iepakojuma apsaimniekotāju veiktie pasākumi sabiedrības informēšanā ir resursu ietilpības ziņā atšķirīgi un rada paredzētā mērķa nesasniegšanas risku.
76. Noslēdzot apsaimniekošanas līgumu un piemērojot atbrīvojumu no DRN nomaksas uz laiku līdz vienam gadam, bet neizmantojot normatīvajos aktos paredzēto iespēju piemērot atbrīvojumus no DRN nomaksas uz laiku līdz trim gadiem, Vides ministrija ievēro normatīvā akta prasības, tomēr rada uzņēmējdarbības ierobežošanas risku, liekot atbilstoši strādājošām komercsabiedrībām atkārtoti izstrādāt un virzīt dokumentāciju atbrīvojumu piešķiršanai.
77. Nenodrošinot komercsabiedrību pārskatu par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu saņemšanu noteiktajos termiņos un / vai pārskatu saņemšanu vispār, Vides ministrija negūst pārliecību par iepakojuma apsaimniekotāju darbību līgumā noteikto saistību izpildi un līdz ar to – piemērotā atbrīvojumu no DRN nomaksas pamatotību.

Ieteikumi

78. Vides ministrijai veikt pasākumus, lai nodrošinātu Iepakojuma apsaimniekošanas padomes efektīvu darbību, padomes ieteikumu par atbrīvojumiem no DRN nomaksas piešķiršanas pamatotību, padomes ieteikumu un vides ministra lēmumu pieņemšanas procesa izsekojamību un atbilstību normatīvo aktu⁸⁵ prasībām, kā arī novērstu korupcijas risku.
79. Lai nodrošinātu normatīvo aktu⁸⁶ prasību izpildi un atbrīvojumu no DRN nomaksas piešķiršanu tikai iepakojuma apsaimniekotāja statusam atbilstošām komercsabiedrībām, Vides ministrijai nodrošināt, ka Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija komercsabiedrību iesniegumu izskatīšanas procesā pārbauda Vides pārraudzības valsts biroja informāciju par komercsabiedrības reģistrāciju iepakojuma apsaimniekotāja statusā.

piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” (spēkā līdz 01.07.2008.) 5.punkts

⁸⁴ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 5.punkts; MK 06.11.06. noteikumu Nr.915 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā līdz 01.07.2008.) 5. un 7.punkts

⁸⁵ MK 17.06.08. noteikumu Nr.446 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" (spēkā no 01.07.2008.)

⁸⁶ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 5.punkts un MK 17.06.08. noteikumu Nr.446 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" 5. un 7.punkts

80. Lai nodrošinātu normatīvo aktu⁸⁷ prasību izpildi un atbrīvojumu no DRN nomaksas piešķiršanu tikai iepakojuma apsaimniekotāja statusam atbilstošām komercsabiedrībām, Vides ministrijai:
- 80.1. uzdot Vides pārraudzības valsts birojam izvērtēt SIA „Zaļais centrs” un SIA „Resurss Nova” atbilstību iepakojuma apsaimniekotāja statusam un pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu, lai nodrošinātu tikai iepakojuma apsaimniekotāja statusam atbilstošu komercsabiedrību reģistrēšanu;
 - 80.2. izvērtēt iespēju pārskatīt noslēgtos apsaimniekošanas līgumus par atbrīvojuma no DRN nomaksas ar SIA „Zaļais centrs” un SIA „Resurss Nova”, ņemot vērā, ka minētās komercsabiedrības nav nodrošinājušas normatīvā akta⁸⁸ prasību izpildi;
 - 80.3. pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu, lai nodrošinātu iepakojuma apsaimniekošanas līgumu slēgšanu un atbrīvojumu piešķiršanu no DRN samaksas tikai Vides pārraudzības birojā reģistrētiem un normatīvo aktu prasībām⁸⁹ atbilstošiem komersantiem.
81. Lai nodrošinātu atbrīvojumu no DRN nomaksas pamatotu piešķiršanu un novērstu atbrīvojumu no DRN nomaksas piešķiršanas nosacījumu interpretācijas iespējas, kā arī nodrošinātu normatīvajos aktos⁹⁰ noteikto DRN piemērošanas mērķu sasniegšanu, Vides ministrijai izstrādāt kritērijus sabiedrības informēšanas pasākumu pietiekamības izvērtēšanai.
82. Pamatojoties uz komercsabiedrību saimnieciskās darbības rādītājiem un audita vērtējumu par iepakojuma apsaimniekošanas atbilstību iepriekšējo periodu laikā, Vides ministrijai izvērtēt iespēju piešķirt atbrīvojumus no DRN nomaksas uz laiku līdz trim gadiem, tādejādi veicinot komercsabiedrību uzņēmējdarbību un iespēju plānot ilgtermiņa aktivitātes.
83. Lai nodrošinātu komercsabiedrību pārskatu savlaicīgu iesniegšanu un iespēju uzraudzīt DRN nomaksas atbrīvojumus saņēmušo komercsabiedrību saistību izpildi, Vides ministrijai izvērtēt iespēju ierosināt grozījumus normatīvajos aktos⁹¹, nosakot iespēju pārtraukt apsaimniekošanas līgumu saistību neizpildes gadījumā.

⁸⁷ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 5.punkts un MK 17.06.08. noteikumu Nr.446 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem" 5. un 7.punkts

⁸⁸ MK 16.01.07. noteikumi Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 5.2., 5.3.apakšpunktus

⁸⁹ MK 16.01.07. noteikumi Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” un MK 17.06.08. noteikumi Nr.446 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem"

⁹⁰ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” un MK 17.06.08. noteikumu Nr.446 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem"

⁹¹ MK 17.06.08. noteikumu Nr.446 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem"

2. Valsts vides dienesta piešķirto atļauju dabas resursu lietošanai un piesārņojošo darbību veikšanai izsniegšanas procesa atbilstība normatīvo aktu prasībām

A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas

Konstatējumi

3. tabula

A kategorijas piesārņojošo darbību atļauju izsniegšanas atbilstība normatīvā akta⁹² prasībām

Normatīvā akta prasība	RVP darbība		
	Lielrīgas RVP Izlasē iekļauti četri operatori ⁹³	Jelgavas RVP Izlasē iekļauti trīs operatori	Madonas RVP Izlasē iekļauts viens ⁹⁴ operators
<p>84. VVD iekšējais normatīvais akts⁹⁵ nosaka, ka vecākais inspektors kontrolē kā fiziskās un juridiskās personas ievēro vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas normatīvajos aktos noteiktās prasības, tai skaitā, pārliecinās, ka operators nestrādā bez speciālās atļaujas.</p> <p>Normatīvais akts⁹⁶ nosaka, ka vismaz 180 dienas pirms A kategorijas piesārņojošas darbības paredzētās uzsākšanas vai būtiskām izmaiņām esošā piesārņojošā darbībā, operators iesniedz VVD RVP iesniegumu A kategorijas atļaujas saņemšanai, un to, ka VVD RVP izsniedz attiecīgu atļauju piesārņojošas darbības veikšanai ne vēlāk kā 90 dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas.</p>	<p>Divi operatori iesniegumu A kategorijas atļaujas saņemšanai netika savlaicīgi iesnieguši, kā rezultātā AS „Grindeks” (reģ.Nr. 40003034935) bez atļaujas strādāja 95 dienas un SIA „Olaines ķīmiskā rūpnīca „Biolars” (reģ. Nr. 50003571251) bez atļaujas strādāja 232 dienas.</p> <p>AS „Grindeks” izsniegtās atļaujas darbības termiņš - 28.07.07.</p> <p>08.08.07. Lielrīgas RVP noformēja AS „Grindeks” pārbaudes aktu⁹⁷, kurā netiek norādīts, ka operators strādā bez nepieciešamās atļaujas.</p> <p>Administratīvās lietas neierosināšanu Lielrīgas RVP⁹⁸ skaidro ar faktu, ka operators ir samaksājis nesamaksāto DRN par minēto periodu desmitkārtīgā apmērā.</p> <p>SIA „Olaines ķīmiskajā rūpnīcā „Biolars” izsniegtās atļaujas</p>	<p>Visi operatoru iesniegumi par A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanu ir iesniegti laicīgi.</p>	<p>Iesniegums par A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanu ir iesniegts laicīgi.</p>

⁹² MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām”

⁹³ Likumā „Par piesārņojumu” 5.punktā teikts, ka **operators** ir fiziskā vai juridiskā persona, kura veic piesārņojošu darbību vai kura ir atbildīga par šādas darbības tehnisko nodrošinājumu, vai kurai ir noteicošā ekonomiskā ietekme uz attiecīgo piesārņojošo darbību

⁹⁴ 2007.gadā netika izsniegta neviena A kategorijas piesārņojošo darbību atļauja, 2008.gada 1.ceturksnī tika izsniegta viena A kategorijas piesārņojošo darbību atļauja uzņēmumam SIA „ALBA 5”

⁹⁵ LVRP 15.02.07. apstiprinātā „Amata apraksts: vecākais inspektors” 5.2. punkta 1.apakšpunkts

⁹⁶ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 4.1. un 36.punkts

⁹⁷ 2007.gada 8.augusta pārbaudes akts Nr.000569-84/2007

⁹⁸ RVP inspektori virknē gadījumu pārbaudes veic un lēmumu par administratīvās lietvedības ierosināšanu (līdz 200 Ls apmērā) pieņem vienpersoniski.

	<p>darbības termiņš – 01.06.06.</p> <p>09.02.07. Lielrīgas RVP noformēja pārbaudes aktu⁹⁹ SIA „Olaines ķīmiskajā rūpnīcā „Biolars”.</p> <p>Rūpnīcas A kategorijas piesārņojošas darbības turpināšanu pēc atļaujas piesārņojošai darbībai termiņa beigām – 01.06.06 rūpnīca skaidro ar Lielrīgas RVP atteikumu pagarināt atļauju, kā iemeslu minot spēku zaudējušu likumu¹⁰⁰, uz kura pamata tika izsniegta atļauja.</p> <p>Administratīvā lietvedība netika ierosināta, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem¹⁰¹, kas nosaka apstākļus atbildības mīkstināšanai par administratīvo pārkāpumu.</p>		
85. Normatīvais akts nosaka ¹⁰² , ka VVD RVP izskata saņemto iesniegumu piesārņojošo darbību veikšanai 20 darba dienu laikā no iesnieguma saņemšanas brīža.	Visu operatoru iesniegumi par A kat. atļaujas saņemšanu tika izskatīti noteiktajā termiņā.	Visi operatoru iesniegumi par A kat. atļaujas saņemšanu tika izskatīti laicīgi	Operatora – SIA „Alba 5” (reģ. Nr. 44103026358) iesniegums tika izskatīts 41 dienas laikā.
86. Normatīvais akts nosaka ¹⁰³ , ka VVD RVP septiņu dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas elektroniski nosūta A un B kategorijas piesārņojošas darbības iesnieguma kopiju vietējai pašvaldībai un valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei.	Visu operatoru iesniegumu kopijas tika nosūtītas noteiktajā termiņā gan vietējai pašvaldībai, gan valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei.	Vienu operatora iesnieguma kopiju (SIA „Kalnciema ķieģelis”) (Reģ. Nr. 43603016352) RVP nosūtīja gan pašvaldībai, gan Sabiedrības veselības aģentūras filiālei 35 dienu laikā.	Operatora iesnieguma kopija tika nosūtīta pašvaldībai 52 dienu laikā, bet valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei tā netika nosūtīta vispār.
87. Normatīvais akts nosaka ¹⁰⁴ , ka vietējā pašvaldība un valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle, kā arī citas ieinteresētās valsts un pašvaldību institūcijas un nevalstiskās organizācijas 30 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas iesniedz VVD RVP savus	Par vienu operatoru pašvaldība savus priekšlikumus iesniedza 13 dienas pēc noteiktā termiņa. Tomēr pašvaldības sniegtie priekšlikumi tika ņemti vērā.	Par visiem operatoriem pašvaldība un valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle priekšlikumus iesniedza termiņā.	Ne vietējā pašvaldība, ne valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle nav sniegusi pārvaldei savus priekšlikumus par

⁹⁹ 2007.gada 9.februāra pārbaudes akts Nr.000288

¹⁰⁰ Latvijas Padomju sociālistiskās republikas likums „Par atmosfēras gaisa aizsardzību” (nav spēkā no 01.01.99.)

¹⁰¹ Administratīvā procesa likuma 66.panta 1.daļas 3.punkts un Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.pants

¹⁰² MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 22.punkts

¹⁰³ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 23.punkts

¹⁰⁴ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 24.punkts

priekšlikumus par atļaujas izsniegšanu un tās nosacījumiem.			atļaujas izsniegšanu
88. Normatīvais akts ¹⁰⁵ nosaka, ka pirms atļaujas izsniegšanas VVD RVP amatpersona apskata attiecīgo iekārtu un sagatavo atzinumu par iesniegumā atļaujas saņemšanai norādītās informācijas atbilstību.	VVD RVP eksperts kopā ar inspektoru veica iekārtu apsekošanu visiem četriem izlasē iekļautajiem operatoriem.	Vienam no trim izlasē iekļautajiem operatoriem šāds atzinums netika sagatavots. Jelgavas RVP skaidro, ka ikdienas praksē pirms atļaujas izsniegšanas tiek apsekotas tikai jaunas, iepriekš nepārbaudītas, iekārtas.	VVD RVP eksperts kopā ar inspektoru veica iekārtas apsekošanu.
89. Normatīvais akts ¹⁰⁶ paredz pasākumu kopu, kura operatoram, pirms atļaujas saņemšanas, ir jāveic ar mērķi informēt sabiedrību par tā plānotajām piesārņojošām darbībām. Pie atļaujas jābūt pievienotam sabiedriskās apspriešanas sēdes protokolam ¹⁰⁷ .	Pie visām operatoriem izsniegtajām atļaujām tika pievienots apspriedes protokols. AS „Grindeks” iesniedza RVP informāciju, kura apstiprināja, ka saskaņā ar minēto normatīvo aktu, sabiedrība ir veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai informētu sabiedrību. Trijos no četriem revīzijā pārbaudītajiem gadījumiem operatori bija snieguši vai nu nepilnīgu informāciju, vai šādu informāciju nebija snieguši vispār.	Pie visām trim izlasē iekļautajām, operatoriem izsniegtajām pārbaudītajām atļaujām bija pievienots apspriedes protokols. Divos gadījumos operatori nebija informējuši RVP par veiktajiem sabiedrību informējošiem pasākumiem.	Operators ir sniedzis informāciju RVP (notikusi sapulce un informācija ievietota laikrakstos. Revidenti neguva informāciju par pārējiem ar sabiedrības informēšanu saistītajiem pasākumiem.
90. Normatīvais akts ¹⁰⁸ nosaka, ka RVP triju darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta elektroniski atļaujas vai lēmuma kopiju pašvaldībai, Sabiedrības veselības aģentūrai un Vides pārraudzības valsts birojam.	Sabiedrības veselības aģentūrai un Vides pārraudzības valsts birojam - elektroniski nosūtītas atļaujas kopijas, bet tikai vienā gadījumā atļaujas kopijas pašvaldībai. Lielrīgas RVP skaidro, ka arī pārējām pašvaldībām dokuments tika nosūtīts elektroniski, bet lietai netika pievienota e-pasta izdruka. Lielrīgas RVP nevarēja uzrādīt nosūtīto dokumentu pavadvēstulju kopijas.	Viena operatora gadījumā - SIA „Baltic Agro Contractor” (reģ. Nr. 40003584752) izsniegtās atļaujas kopija vietējai pašvaldībai un Sabiedrības veselības aģentūrai tika nosūtītas 244 darba dienu laikā. Otra operatora gadījumā SIA „Zn Metālapstrāde” (reģ. Nr. 40003698096) - atļaujas kopija netika nosūtīta ne pašvaldībai, ne	Operatora atļaujas kopija tika nosūtīta vietējai pašvaldībai, Sabiedrības veselības aģentūrai un Vides pārraudzības valsts birojam 55 darba dienu laikā.

¹⁰⁵ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 38.punkts

¹⁰⁶ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 29, 29¹, 30.punkti, 30.1.-30.5.apakšpunkti un 32¹, 32², 32³, 32⁴, 34.punkti

¹⁰⁷ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 7.pielikuma 23.punkts

¹⁰⁸ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 41.punkts

		Sabiedrības veselības aģentūrai.	
--	--	----------------------------------	--

91. Daugavpils un Ventspils RVP 2007.gadā un 2008.gada 1.ceturksnī netika izsniegušas nevienu A kategorijas piesārņojošas darbības atļauju revīzijas izlasē iekļautajās RVP nodaļās Preiļos un Piltenē.

B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas

4. tabula

B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas izsniegšanas atbilstība normatīvā akta¹⁰⁹ prasībām

Normatīvā akta prasība	RVP darbība				
	Lielrīgas RVP Izlasē iekļauti astoņi operatori	Jelgavas RVP Izlasē iekļauti septiņi operatori	Madonas RVP Izlasē iekļauti septiņi operatori	Ventspils RVP Izlasē iekļauts viens ¹¹⁰ operators	Daugavpils RVP Izlasē iekļauti divi operatori
92. Normatīvais akts ¹¹¹ nosaka, ka vismaz 90 dienas pirms B kategorijas piesārņojošas darbības paredzētās uzsākšanas vai būtiskām izmaiņām esošā piesārņojoša darbībā, kā arī vismaz 60 dienas pirms B kategorijas atļaujas termiņa beigām operators iesniedz VVD RVP iesniegumu.	Četri operatori iesniegumu neiesniedza savlaicīgi kā rezultātā noteiktu laiku bez atļaujas strādājuši - Salaspils novada pašvaldības SIA „Valgums-S” (reģ. Nr. 40003369018) (46 dienas), SIA „Rīgas jūras osta ”Voleri” (reģ. Nr.40003160587) (94 dienas), Valsts SIA „Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” (reģ. Nr. 40003457128) (521 dienu) un SIA „Larme” (reģ. Nr. 50103003331) (334 dienas).	Trīs operatori iesniegumu neiesniedza savlaicīgi kā rezultātā noteiktu laiku bez atļaujas strādājuši - SIA „Gotika Auto” (reģ. Nr. 40003165118) (52 dienas), SIA „Staļģenes komunālais dienests” (reģ. Nr. 43603015380) 28 dienas un SIA „Oktāns” (reģ. Nr. 48503004278) – (418 dienas). SIA „Gotika auto” gadījumā RVP 19.12.06. ¹¹² un 20.04.07. ¹¹³ ir noformējusi pārbaudes aktus, konstatējot darbību bez B atļaujas. Ierosināta	Visi iesniegumi par B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanu ir iesniegti laicīgi.	Iesniegums par B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanu ir iesniegts laicīgi.	Abi iesniegumi par B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanu ir iesniegti laicīgi.

¹⁰⁹ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām”

¹¹⁰ Piltenē 2007.gadā tika izdota viena B kategorijas piesārņojošo darbību atļauja SIA „TOTOS” (04.02.07.).

¹¹¹ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 4.2. un 4.4.punkts

¹¹² 19.12.06. akts Nr. 38-IST

¹¹³ 20.04.07. akts Nr.0535-023/2007

		<p>administratīvā lietvedība.</p> <p>10.03.08.¹¹⁴ RVP ir noformējusi atkārtoti pārbaudes aktu, konstatējot, ka uzņēmums nav veicis DRN nomaksu.</p> <p>Līdzīga pārbaude tika veikta SIA „Staļģenes komunālais dienests”. SIA „Oktāns” netika veikts DRN uzrēķins.</p>			
93. Normatīvais akts nosaka ¹¹⁵ , ka VVD RVP izskata saņemto iesniegumu 20 darba dienu laikā no iesnieguma saņemšanas brīža.	Visu operatoru iesniegumi par B kat. atļaujas saņemšanu tika izskatīti noteiktajā termiņā.	Visu operatoru iesniegumi par B kat. atļaujas saņemšanu tika izskatīti noteiktajā termiņā.	Viens operatora iesniegums par B kategorijas piesārņojošas darbības uzsākšanu (SIA „Barks M”) (reģ. Nr.40003397079) tika izskatīts 41 darba dienas laikā.	Izlasē iekļautais operatora iesniegums par B kat. atļaujas saņemšanu tika izskatīts noteiktajā termiņā.	Abi operatoru iesniegumi par B kat. atļaujas saņemšanu tika izskatīti noteiktajā termiņā.
94. Normatīvais akts nosaka ¹¹⁶ , ka VVD RVP septiņu dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas elektroniski nosūta A un B kategorijas piesārņojošas darbības iesnieguma kopiju vietējai pašvaldībai un valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei.	Visu operatoru iesniegumu kopijas tika nosūtītas noteiktajā termiņā gan vietējai pašvaldībai, gan valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei.	Vietējai pašvaldībai un aģentūrai netika nosūtīti divu operatoru - SIA „Izoteps” (reģ. Nr. 40003679292) un SIA „Oktāns” iesniegumi. Viens - „Gotika auto”- iesniegums tika nosūtīts tikai valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūras” filiālei.	Neviena uzņēmuma iesnieguma kopiju Madonas RVP netika nosūtījusi pašvaldībai un valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei.	Operatora iesnieguma kopija tika nosūtīta noteiktajā termiņā gan vietējai pašvaldībai, gan valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei.	Abu operatoru iesniegumu kopijas tika nosūtītas noteiktajā termiņā valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiālei. Pašvaldībām iesniegumi netika nosūtīti, jo pašvaldības pašas ir iesniegumu iesniedzējas.
95. Normatīvais akts nosaka ¹¹⁷ , ka	Vietējā pašvaldība	Vietējā pašvaldība priekšlikumus	Par vienu operatoru (SIA)	Vietējā pašvaldība un	Par abiem izlasē

¹¹⁴ 10.03.08. akts Nr.000611-016/2008

¹¹⁵ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 22.punkts

¹¹⁶ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 23.punkts

¹¹⁷ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 24.punkts

<p>vietējā pašvaldība un valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle, kā arī citas ieinteresētās valsts un pašvaldību institūcijas un nevalstiskās organizācijas 30 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas iesniedz VVD RVP savus priekšlikumus par atļaujas izsniegšanu un tās nosacījumiem.</p>	<p>nesniedza priekšlikumus (atbildes vēstule netika saņemta) par divu operatoru iesniegumiem (SIA „Eko serviss” (reģ. Nr. 40003649847) un SIA „Lyngson”) (reģ. Nr. 40003822806).</p>	<p>nesniedza par trim operatoru iesniegumiem (SIA „Izoteps”, SIA „Oktāns” un SIA „Gotika auto”).</p> <p>Valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle priekšlikumus nesniedza par četriem operatoru iesniegumiem (SIA „Izoteps”, SIA „Oktāns”, Latvijas lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultāte (reģ. Nr. 40003142276) un SIA „Stalģenes komunālais dienests”).</p>	<p>„DSG karjeri”) (reģ. Nr. 40003747654) pašvaldība ir sniegusi savu viedokli.</p> <p>Valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle nav sniegusi savus priekšlikumus ne par vienu no septiņiem izlasē iekļautajiem operatoriem.</p>	<p>valsts aģentūrai "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle priekšlikumus nesniedza (atbildes vēstule netika saņemta).</p>	<p>iekļautajiem operatoru iesniegumiem valsts aģentūra "Sabiedrības veselības aģentūra" filiāle sniedza priekšlikumus termiņā noteiktajā laikā.</p>
<p>96. Normatīvais akts¹¹⁸ nosaka, ka VVD RVP izvērtē iesniegto B kategorijas piesārņojošas darbības iesniegumu un izsniedz attiecīgu atļauju piesārņojošas darbības veikšanai vai būtiskām izmaiņām piesārņojošā darbībā vai pieņem motivētu lēmumu par atteikumu izsniegt atļauju ne vēlāk kā 60 dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas B kategorijas piesārņojošai darbībai.</p>	<p>Visas astoņas izlasē iekļautās atļaujas tika izdotas, ievērojot noteikto termiņu.</p>	<p>Visas septiņas izlasē iekļautās atļaujas tika izdotas, ievērojot noteikto termiņu.</p>	<p>Četriem no septiņiem izlasē iekļautajiem operatoriem atļaujas tika izsniegtas neievērojot noteikto termiņu - SIA „DSG karjeri” (reģ. Nr.40003747654) Ape atļauja izsniegta 44 dienas vēlāk; Neretas pagasta padomei - 37 dienas vēlāk; SIA „LUKoil Baltijas R” (reģ. Nr. 40003134777) – 10 dienas vēlāk; Ērgļu novada Jumurdas pagasta pārvaldei – 102 dienas vēlāk.</p>	<p>Atļauja tika izdota, ievērojot noteikto termiņu.</p>	<p>Abas atļaujas tika izdotas, ievērojot noteikto termiņu.</p>
<p>97. Normatīvais akts¹¹⁹ nosaka, ka pirms atļaujas izsniegšanas VVD</p>	<p>Visos izlasē iekļautos uzņēmumos inspektors kopā</p>	<p>Četros izlasē iekļautos uzņēmumos iekārta pirms atļaujas</p>	<p>Trijos izlasē iekļautos uzņēmumos iekārta pirms</p>	<p>SIA „Totos” (reģ. Nr. 41203011510) iekārta pirms</p>	<p>Vienā gadījumā (Vārkavas novada</p>

¹¹⁸ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 36.punkts

¹¹⁹ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 38.punkts

<p>RVP amatpersona apskata attiecīgo iekārtu un sagatavo atzinumu par iesniegumā atļaujas saņemšanai norādītās informācijas atbilstību.</p>	<p>ar ekspertu veica iekārtas apsekošanu pirms atļaujas izdošanas.</p>	<p>saņemšanas netika apskatīta, atzinums netika sagatavots. Atļaujas izsniegšanas ekspertu skaidrojums - praksē pirms atļaujas izsniegšanas tiek pārbaudītas tikai jaunas, iepriekš nepārbaudītas iekārtas.</p>	<p>atļaujas saņemšanas netika apskatīta, atzinums netika sagatavots. Atļaujas izsniegšanas ekspertu skaidrojums - praksē pirms atļaujas izsniegšanas tiek pārbaudītas tikai jaunas, iepriekš nepārbaudītas iekārtas..</p>	<p>atļaujas saņemšanas netika apskatīta, netika sagatavots atzinums.</p>	<p>dome) iekārta netika apsekota, netika sagatavots atzinums.</p>
<p>98. Normatīvais akts¹²⁰ nosaka, ka VVD RVP triju darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta elektroniski atļaujas vai lēmuma kopiju pašvaldībai, Sabiedrības veselības aģentūrai un Vides pārraudzības valsts birojam (VPVB).</p>	<p>Visos gadījumos atļauju kopijas tika nosūtītas noteiktajā termiņā.</p>	<p>Trijos gadījumos (SIA „Izoteps”, SIA „Maxit” (reģ. Nr. 40003346208) un SIA „Staļģenes komunālais dienests”) atļaujas kopija netika nosūtīta ne vietējai pašvaldībai, ne Sabiedrības veselības aģentūrai.</p> <p>Divas operatoru atļaujas tika nosūtītas pēc noteiktā termiņa - SIA „Maxit” 19 darba dienās un AS „Ferrus” (reģ. Nr.40003444852) 7 darba dienās.</p>	<p>Visos gadījumos pārvalde nosūtīja minēto informāciju VPVB ar būtiskiem kavējumiem - SIA „Barks M” (reģ. Nr.40003397079) atļauja tika nosūtīta 50 darba dienās, SIA „Salenieku bloks” (reģ. Nr. 55403016561) atļauja – 28 darba dienās; SIA „DSG karjeri” atļauja – 15 darba dienās; SIA „Mežezers” (reģ. Nr. 48703000103) atļauja – 9 darba dienās, Neretas pagasta padomes atļauja – 9 darba dienās; SIA „LUKoil Baltija R” atļauja – 4 darba dienās; Ērgļu novada Jumurdas pagasta pārvaldes atļauja – 71 darba dienas laikā.</p> <p>Četros no septiņiem izlasē iekļautajiem gadījumiem, atļauju kopijas</p>	<p>Atļaujas kopija tika nosūtīta noteiktajā termiņā.</p>	<p>Abos gadījumos atļauju kopijas tika nosūtītas noteiktajā termiņā.</p>

¹²⁰ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 41.punkts

			nav nosūfīta ne pašvaldībai, ne Sabiedrības veselības aģentūrai.		
99. Normatīvais akts ¹²¹ nosaka, ka VPVB izvieto savā mājas lapā pieņemto VVD RVP lēmumu.	Visas izlasē iekļautās atļauju kopijas ir ievietotas VPVB mājas lapā.	Visas septiņas izlasē iekļautās atļauju kopijas ir ievietotas VPVB mājas lapā.	Viena izlasē iekļautā atļauja - Ērgļu novada Jumurdas pagasta pārvalde- nav ievietota VPVB mājas lapā.	SIA „Totos” atļauja nav ievietota VPVB mājas lapā.	Abas izlasē iekļautās atļauju kopijas ir ievietotas VPVB mājas lapā

100. VVD RVP neizmanto datorprogrammas, kas nodrošinātu iespēju ievadīt atļauju derīguma termiņus un iespēju savlaicīgi saņemt brīdinājumu, tuvojoties atļauju termiņu beigu datumam.
101. VVD RVP ir liela ekspertu un inspektoru rotācija, jo ilgstošais zemais atalgojums ir radījis situāciju, kad no darba VVD RVP aiziet eksperti un inspektori (no 2004.gada līdz šim brīdim no darba pārvaldēs ir aizgājuši vairāk kā 120 ierēdņi un darbinieki)¹²².
102. Ņemot vērā, ka valstī netiek piemērota vienota emisiju daudzuma aprēķināšanas metodika, komercsabiedrības piemēro atšķirīgas, dažkārt citu valstu izstrādātas metodikas. Piemēram, Lielrīgas RVP, izvērtējot iesniegumu pamatotību atļauju piesārņojošo darbību veikšanai saņemšanai, izmanto Austrālijas, Krievijas un ASV izstrādāto metodiku vadlīnijas.
103. VVD nav izstrādājis vienotu A un B kategoriju atļauju izsniegšanas kārtību.

Secinājumi

104. Pieņemot lēmumus neierosināt administratīvo lietvedību gadījumos, kad operatori ir strādājuši bez A kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas un pārkāpuši normatīvo aktu¹²³ situācijā, kad Lielrīgas RVP inspektori vienpersoniski veic gan pārbaudes, gan pieņem lēmumus par administratīvās lietvedības ierosināšanu, kas rada korupcijas risku.
105. Nepiemērojot datorprogrammas piesārņojošo darbību atļauju reģistrēšanai un komercsabiedrību darbības uzraudzībai, pastāv risks, ka VVD RVP nespēj nodrošināt atbilstošu komercsabiedrību uzraudzību, tajā skaitā komercsabiedrībām izsniegto atļauju derīguma termiņu kontroli situācijā, kad pastāv augsts VVD RVP inspektoru rotācijas līmenis un ir palielināts darba apjoms.
106. Madonas RVP neievēro normatīvajā aktā¹²⁴ noteiktos iesnieguma par B kategorijas atļaujas izskatīšanas un saņemšanas termiņus, kā rezultātā uzņēmumi saņem atļaujas ar nokavēšanos, kas apgrūtina to turpmāko darbību plānošanu.
107. Nenodrošinot iekārtu apsekošanu pirms A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas izsniegšanas, Jelgavas RVP, Madonas RVP, Ventspils RVP, Daugavpils RVP neievēro normatīvā akta¹²⁵ prasības un rada risku, ka minētā atļauja tiek izsniegta operatoram, kura iekārtas neatbilst visiem iesniegumā norādītajiem parametriem, kā rezultātā varētu rasties

¹²¹ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 47.punkts

¹²² VVD reģionālo vides pārvalžu direktoru 06.02.08. vēstule adresēta LR Vides ministrijas ministram R.Vējonim, valsts sekretāram G.Puķītim, VVD ģenerāldirektoram V. Avotiņam

¹²³ MK 09.07.2002. noteikumi Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām”

¹²⁴ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 36.punkts

¹²⁵ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 38.punkts

papildus bīstamība apkārtējai videi.

108. Ņemot vērā to, ka, izņemot apspriedes protokolu, atļaujas izsniegšanas lietai netiek pievienoti dokumenti, kas apstiprinātu sabiedrības līdzdalību iesnieguma apspriešanā, revidenti neguva pārliecību, ka VVD RVP pirms lēmuma pieņemšanas par atļaujas izsniegšanu pārliecinās, ka sabiedrības informēšana ir notikusi saskaņā ar normatīvā akta¹²⁶ prasībām. Tādējādi tiek radīta pretrunīga situācija saistībā ar atļaujas izdošanas likumību, jo normatīvie akti paredz sabiedrības informēšanu, bet neparedz šādas informācijas sniegšanu VVD RVP.
109. Nenosūtot vai nosūtot ar būtiskiem kavējumiem iesniegumu par A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas saņemšanas kopijas, kā arī A, B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas un C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājumu kopijas vietējai pašvaldībai un valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei, Jelgavas un Madonas pārvaldes pārkāpj normatīvo aktu¹²⁷, prasības, tādējādi rada situāciju, ka minētās iestādes netiek informētas par plānoto piesārņojošās darbības uzsākšanu viņu pārvaldījumā esošajā teritorijā. Ierobežojot iespējas atbilstoši izvērtēt plānotā piesārņojuma bīstamību un, nepieciešamības gadījumā attiecīgi reaģēt, var tikt radīts kaitējums sabiedrībai un apkārtējai videi.
110. Lai gan Madonas RVP 05.02.08. un Ventspils RVP 07.02.07. tika nosūtījušas Vides pārraudzības valsts birojam Ērgļu novada Jumurdas pagasta pārvaldes un SIA „Totos” izsniegto atļauju kopijas, Vides pārraudzības valsts birojs tās nav ievietojis savā mājas lapā, līdz ar to pārkāpjot normatīvā akta¹²⁸ prasības, kā arī liedzot iespēju interesentiem saņemt nepieciešamo informāciju.
111. Viens no revīzijas ziņojumā iepriekš norādīto pārkāpumu, piemēram, nenosūtīto atļauju pašvaldībām un valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei iemesliem ir vienotas A un B kategoriju atļauju izsniegšanas kārtības neesamība VVD.
112. DRN administrēšanas vajadzībām netiek piemērota vienota emisiju daudzuma aprēķināšanas metodika, tādējādi valstī netiek nodrošināta vienota pieeja iesniegumu par A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļauju saņemšanu sagatavošanā un izvērtēšanā, kā arī vienlīdzīga attieksme pret visiem operatoriem.

Ieteikumi

113. VVD izstrādāt vienotu kārtību A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļauju izsniegšanai un nodrošināt kārtības piemērošanu visās VVD RVP, lai:
 - nodrošinātu vienotu pieeju atļauju izsniegšanā;
 - samazinātu iespēju atļaujas izskatīšanas un izdošanas procesā neveikt kādu no normatīvajos aktos noteiktajām darbībām;
 - atvieglotu VVD vadībai kontroles procesu ikdienas darbā;
 - palīdzētu VVD jaunajiem darbiniekiem ātrāk un efektīvāk uzsākt savu darba pienākumu veikšanu.
114. VVD nodrošināt visas VVD RVP ar lietvedības programmu, lai:
 - nodrošinātu iespēju veikt komercsabiedrību atbilstošu uzraudzību, tajā skaitā komercsabiedrībām izsniegto atļauju derīguma termiņu kontroli;

¹²⁶ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 29, 29¹, 30.punkti, 30.1.-30.5.apakšpunkti un 32¹, 32², 32³, 32⁴, 34.punkti

¹²⁷ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 23.punkts un 41.punkts

¹²⁸ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 47.punkts

- novērstu iespēju komercsabiedrībām turpināt piesārņojošas darbības bez atbilstošas atļaujas saņemšanas.

115. Vides ministrijai izvērtēt iespēju ierosināt normatīvajā aktā¹²⁹ veikt grozījumus, paredzot kārtību operatoru veiktās sabiedrības informēšanas pārbaudei.

116. Lai nodrošinātu vienotu pieeju iesniegumu par A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļauju saņemšanu sagatavošanā, Vides ministrijai sadarbībā ar VVD izstrādāt kritērijus dažādu metodiku piemērošanai emisijas daudzumu aprēķinos.

C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumi

Konstatējumi

5. tabula

C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumu izsniegšanas atbilstība normatīvā akta¹³⁰ prasībām

Normatīvā akta prasība	RVP rīcība				
	Lielrīgas RVP	Jelgavas RVP	Madonas RVP	Ventspils RVP	Daugavpils RVP
117. Normatīvais akts ¹³¹ nosaka, ka VVD RVP izvērtē iesniegto C kategorijas piesārņojošas darbības pieteikumu un nosūta operatoram C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu 14 dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas.	Visiem sešpadsmit izlasē iekļautajiem operatoriem C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājums tika izsniegts 14 dienu laikā.	Trijiem no sešpadsmit izlasē iekļautajiem operatoriem C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājums tika izsniegts SIA p/s „Lidums” (reģ. Nr.53603000601-19, SIA „Jelgavas komunālie pakalpojumi” (reģ. Nr.43603022128)-22 un I/u „Rimus” (reģ. Nr.43602009033-26 dienu laikā.	Diviem no septiņpadsmit izlasē iekļautajiem operatoriem C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājums tika izsniegts: Z/s „Gundegas”-20, SIA „AVR Velēna” (reģ. Nr.44103040652) - 27 dienu laikā.	Vienam no trīs izlasē iekļautajiem operatoriem z/s „Ventaslīči” (reģ. Nr.41201010262) - C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājums tika izsniegts 30 dienu laikā.	Pieciem no divpadsmit izlasē iekļautajiem operatoriem C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājums tika izsniegts: SIA „Preiļu saimnieks” (reģ. Nr.47703001720) – 21, Z/s „Laši” (reģ. Nr.47701002929)-25, Jaunaglonas arodvidusskola-31, Preiļu novada dome un Jersikas pagasta – 35 dienu laikā.
118. Normatīvais akts ¹³² nosaka, ka VVD RVP nosūta C kategorijas piesārņojošas	Visi sešpadsmit izlasē iekļauto operatoru saņemtie C kategorijas	Visi sešpadsmit izlasē iekļauto operatoru saņemtie C kategorijas	Nevienam no septiņpadsmit izlasē iekļautajiem operatoru saņemtajiem C	Visi trīs izlasē iekļauto operatoru saņemtie C kategorijas	Pieci no divpadsmit izlasē iekļautajiem operatoru saņemtajiem C kategorijas

¹²⁹ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām”

¹³⁰ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām”

¹³¹ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 43.punkts

¹³² MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 43.punkts

darbības apliecinājuma kopiju vietējai pašvaldībai un valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei.	piesārņojošas darbības apliecinājumi tika nosūtīti vietējai pašvaldībai, bet netika nosūtīts valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei.	piesārņojošas darbības apliecinājumi tika nosūtīti vietējai pašvaldībai un valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei.	kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumiem pārvalde nav nosūtījusi ne vietējai pašvaldībai, ne valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei.	piesārņojošas darbības apliecinājumi tika nosūtīti vietējai pašvaldībai un valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei.	piesārņojošas darbības apliecinājumiem netika nosūtīti pašvaldībai. Trīs no divpadsmit netika nosūtīti valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei.
---	--	--	--	--	--

Secinājumi

119. Nenodrošinot C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu izsniegšanu normatīvajā aktā¹³³ noteiktajos termiņos, Jelgavas, Madonas, Ventspils un Daugavpils RVP neievēro normatīvā akta prasības, kā rezultātā C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumus operatori saņēma ar nokavēšanos, kas rada atbilstošas uzņēmējdarbības plānošanas risku.
120. Nenosūtot C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājuma kopiju vietējai pašvaldībai un valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūra” filiālei, Lielrīgas, Daugavpils un Madonas pārvaldes pārkāpj normatīvā akta¹³⁴ prasības, un rada situāciju, ka minētās iestādes netiek informētas par plānoto piesārņojošas darbības uzsākšanu viņu pārvaldījumā esošajā teritorijā.

Ieteikumi

121. Ņemot vērā, ka A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas būtiski atšķiras no C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumiem gan pēc apjoma, gan procesa ziņā, Vides ministrijai izvērtēt iespējamo izmaiņu veikšanu normatīvajā aktā¹³⁵, nosakot kārtību, kādā piesakāmas A,B kategoriju piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas, un atsevišķi nosakot kārtību, kādā piesakāmas C piesārņojošas darbības un izsniedzami apliecinājumi C kategorijas piesārņojošām darbībām, C kategorijas apliecinājumu izsniegšanas procesā paredzot arī atteikuma iespējas.

Dabas resursu lietošanas atļaujas

Konstatējumi

122. Normatīvais akts¹³⁶ nosaka dokumentu sarakstu, kuri ir jāpievieno iesniegumam par jaunas atļaujas saņemšanu.
123. Vienam¹³⁷ no 37 izlasē iekļautajiem iesniegumiem par dabas resursu lietošanas atļaujas saņemšanu - SIA „BGS” (reģ. Nr. 40003042400) - netika pievienots zemes īpašumtiesības vai lietošanas tiesības apliecinājošs dokuments, kas pamatotu tiesības realizēt dabas resursus.

SIA „BGS” 23.03.07. iesniedza Lielrīgas RVP iesniegumu, kurā lūdz pārvaldi izsniegt dabas resursu lietošanas atļauju smilts realizācijai no Daugavas¹³⁸ padziļināšanas pie Dienvidu tilta

¹³³ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 43.punkts

¹³⁴ MK 09.07.2002. noteikumu Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām” 41.punkts

¹³⁵ MK 09.07.2002. noteikumi Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošām darbībām”

¹³⁶ MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" (spēkā no 01.07.2007.) 7.punkts

¹³⁷ Lielrīgas RVP izdotā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.10

¹³⁸ Daugava ir publiskais ūdens (Civillikuma TREŠĀS DAĻAS Lietu tiesības 1102., 1.pielikums un 1104.pants)

būvniecības darbiem 110 000 m³ apjomā, savukārt, darbuzņēmuma līgumā¹³⁹ teikts, ka AS „BMGS” (reģ. Nr.40003146013) apņemas veikt DRN apmaksu.

AS „BMGS” nav saņēmusi dabas resursu lietošanas atļauju, bet ir DRN maksātāju uzskaitē un 2007.gadā ir samaksājusi DRN - 2361,18 Ls¹⁴⁰ - par ieguvu un piesārņojumu, kaitīgām precēm un iepakojumu. SIA „BGS” ir saņēmusi DRN atļauju (tās derīguma termiņš ir 02.04.07.-30.09.07.) un 2007.gadā ir veikusi DRN samaksu – 36056,10 Ls¹⁴¹ par smilts ieguvu.

Secinājumi

124. Lielrīgas RVP ir pārkāpusi normatīvā akta¹⁴² prasības, izsniedzot dabas resursu lietošanas atļauju SIA „BGS”, bet nepieprasot zemes īpašumtiesības vai lietošanas tiesību apliecinājošus dokumentus.
125. Tā kā normatīvie akti¹⁴³ nereglamentē gadījumus, kad tiek veiktas darbības ar dabas resursiem valsts īpašumā esošajos publiskajos ūdeņos, pastāv risks, ka valsts īpašums tiek lietots, neievērojot likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” prasības.
126. Ņemot vērā, ka AS „BMGS” 2007.gadā ir veikusi DRN samaksu par dabas resursu ieguvu un / vai piesārņojumu, pastāv risks, ka ir veikta dabas resursu ieguve bez dabas resursu lietošanas atļaujas, tādējādi pārkāpjot normatīvā akta¹⁴⁴ prasības.

Ieteikumi

127. Vides ministrijai un VVD izvērtēt dabas resursu lietošanas atļaujas izsniegšanas SIA „BGS” likumību un veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu atļauju izsniegšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām.
128. Lai pārliecinātos vai AS „BMGS” neveic derīgo izrakteņu ieguvu bez dabas resursu lietošanas atļaujas, VVD Lielrīgas RVP inspektoriem veikt SIA „BMGS” apsekošanu objektā.
129. VVD izstrādāt vienotu kārtību dabas resursu lietošanas atļauju izsniegšanai un nodrošināt kārtības piemērošanu visās VVD RVP.
130. Vides ministrijai ierosināt grozījumus normatīvajos aktos¹⁴⁵, lai noregulētu gadījumus, kad darbības ar dabas resursiem tiek veiktas valsts īpašumā esošajos publiskajos ūdeņos.

Speciālās atļaujas (licences) darbībām ar aukstuma aģentiem

Konstatējumi

131. Visi desmit izlasē iekļautie uzņēmumu iesniegtie iesniegumi par atļaujas darbībām ar aukstuma aģentiem saņemšanu bija iereģistrēti saņemto dokumentu žurnālā (MS Word programmā), uz iesniegumiem bija lietvedības zīmogs, bet reģistrācijas žurnālā nebija atļaujas daļas eksperta paraksta par iesniegumu saņemšanu. Iesniegumi tiek iesniegti tieši ekspertam, kurš tos pēc tam iereģistrē lietvedības sistēmā, un uz saņemtajiem iesniegumiem nav ģenerāldirektora rezolūcijas.

¹³⁹ 29.03.07. darbuzņēmuma līgums Nr.DL-24/07 starp Pasūtītāju – A/s „BMGS” un Būvuzņēmēju SIA „BGS” 8.7. punktā

¹⁴⁰ VID 07.05.08. vēstule Nr.9.1.1/4728

¹⁴¹ VID Rīgas RI 21.05.08. vēstule Nr.5.1/18581

¹⁴² MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" (spēkā no 01.07.2007.) 7.2.punkts

¹⁴³ MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" (spēkā no 01.07.2007.)

¹⁴⁴ MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" 6.punkts

¹⁴⁵ MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" (spēkā no 01.07.2007.)

132. Normatīvais akts¹⁴⁶ nosaka, ka speciālo atļauju (licenču) piešķiršanai, to derīguma termiņa pagarināšanai un anulēšanai VVD izveido licencēšanas komisiju ne mazāk kā piecu cilvēku sastāvā. VVD 05.01.06. rīkojums Nr.1 „Par Valsts vides dienesta licencēšanas komisiju” nosaka, ka komisijas sastāvs tiek veidots no sešiem komisijas locekļiem. VVD 05.01.06. Reglaments „Valsts vides dienesta licencēšanas komisijas speciālo atļauju izsniegšanai darbībām ar aukstuma aģentiem” nenosaka licencēšanas komisijas atbildību un lēmumu pieņemšanas procedūras.

Revidenti konstatēja, ka astoņu no desmit izlasē iekļauto iesniegumu gadījumā iesniegumus par darbībām ar aukstuma aģentiem izvērtēja komisija, kuras sastāvs bija mazāks par pieciem cilvēkiem – vienā gadījumā sēdē piedalījās trīs komisijas locekļi; pārējos septiņos gadījumos – četri.

Secinājumi

133. Ņemot vērā, ka iesniegumi par atļaujas darbībām ar aukstuma aģentiem saņemšanu tiek iesniegti ekspertam, kurš tos pēc tam iereģistrē lietvedībā, pastāv korupcijas risks, jo netiek novērsta tieša uzņēmēju saskarsme ar valsts amatpersonām.

134. Tā kā VVD nav izstrādāts normatīvais akts, kas noteiktu licencēšanas komisijas atbildību un lēmumu pieņemšanas procedūras, revīzijas gaitā nebija iespējams izvērtēt komisijas pieņemto lēmumu atbilstību tiesību aktu prasībām.

Ieteikumi

135. VVD nodrošināt, ka iesniegumus par atļaujas darbībām ar aukstuma aģentiem saņemšanu no fiziskām un juridiskām personām pieņem administrators, tālāk tos reģistrējot un nododot vadītājam, kurš, savukārt, nozīmē ekspertu konkrētā iesnieguma izskatīšanai.

136. VVD pilnveidot reglamentu „Valsts vides dienesta licencēšanas komisijas speciālo atļauju izsniegšanai darbībām ar aukstuma aģentiem”, nosakot licencēšanas komisijas atbildību un lēmumu pieņemšanas procedūras.

3. Valsts vides dienesta pārbaužu veikšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām, veicot pārbaužu (kontroles) pasākumus uzņēmumos, kuri veic darbības, kas saistītas ar DRN samaksu un atbrīvojumiem

Konstatējumi

Integrētās, derīgo izrakteņu (izņemot pazemes ūdeņu) un iepakojuma apsaimniekošanas pārbaudes

137. VVD RVP inspektori veic divu veidu pārbaudes:

137.1.1. plānotās:

137.1.1.1. kompleksās (kad pārbauda objektu pirmo reizi; var atkārtot pēc trim gadiem, bet, obligāti – pirms atļaujas vai licences termiņa beigām);

137.1.1.2. tematiskās (kārtējās pārbaudes reizi gadā – fokusē uzmanību uz vienu vai vairākiem aspektiem);

137.1.1.3. uzraudzība (pēckontroles pārbaudes, kas tiek veiktas, lai pārlicinātos par uzdoto rīkojumu izpildi);

137.1.2. neplānotās (pamatojoties uz sūdzībām un informācijas masu medijos).

¹⁴⁶ MK 06.09.2005. noteikumu Nr.688 „Noteikumi par ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, kas ir aukstuma aģenti” 18.punkts

Pārbaužu rezultātā tiek noformēts pārbaudes akts. Pārkāpumu gadījumā var uzsākt administratīvo lietvedību. Ja ir uzsākta administratīvā lietvedība, tad tiek noformēts pārkāpumu protokols un lēmums. Lēmums tiek nosūtīts VID un Latvijas Republikas sodu reģistram.

138. VVD ir izstrādājis un 02.12.2003. gadā apstiprinājis ar rīkojumu Nr.226 apstiprinājis integrēto pārbaužu metodiku „Metodiskie norādījumi piesārņojuma integrētajai kontrolei”. Metodikā ir atsauces uz virkni normatīvo aktu, kas vairs nav spēkā, piemēram, MK 22.04.97. noteikumi Nr. 155 “Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām” (nav spēkā no 31.12.03.), MK 16.12. 97. noteikumi Nr. 421 „Stratēģiskas nozīmes preču kontroles noteikumi” (nav spēkā no 01.05.04.), MK 24.09.02. noteikumi Nr. 437 „Ozona slāņa aizsardzības noteikumi” (nav spēkā no 01.05.04.) u.c.

Integrētajās kontrolēs tiek pārbaudīta piesārņojošās darbības atļaujā izvirzīto nosacījumu izpilde. To veicot, inspektori izseko visam ražošanas procesam un kontrolē iekārtu darbības atbilstību atļaujas nosacījumiem, to ietekmi uz vidi, izvērtē operatora veikto uzskaiti, novērtē pašmonitoringa rezultātus un vides kvalitātes monitoringa rezultātus, kā arī izvērtē veikto vides auditu ziņojumus.

139. Iepakojuma apsaimniekošanas pārbaudes inspektori parasti apvieno ar piesārņojuma integrētajām pārbaudēm. Piemēram, Jelgavas RVP 2007.gadā un 2008.gada 1.ceturksnī nav veikusi iepakojuma apsaimniekošanas pārbaudes, bet plāno to darīt pēc 2008.gada 1.maija, jo līdz 1.maijam saskaņā ar normatīvo aktu¹⁴⁷ ir jābūt iesniegtām iepakojuma apsaimniekošanas ziņojumam. No 109 Jelgavas RVP reģistrētajiem iepakotājiem līdz 2008.gada 1.maijam atskaites iesnieguši 54 uzņēmumi.

Secinājumi

140. Neaktualizējot integrēto pārbaužu metodiku normatīvo aktu grozījumu gadījumos, VVD nenodrošina metodikas izmantojamību VVD inspektoru darbā, kā arī rada normatīvo aktu prasībām neatbilstošu VVD lēmumu pieņemšanas risku.
141. Apvienojot iepakojuma apsaimniekošanas pārbaudi ar piesārņojuma integrēto pārbaudi, VVD ir optimizējis cilvēkresursu izmantošanu, vienlaicīgi samazinot komercsabiedrību atbilstošas un savlaicīgas pārbaudes iespējas, īpaši to komercsabiedrību gadījumos, kas kavē vai vispār neiesniedz iepakojuma apsaimniekošanas ziņojumus.

Ieteikumi

142. VVD aktualizēt 02.12.2003. gadā ar rīkojumu Nr.226 apstiprināto integrēto pārbaužu metodiku „Metodiskie norādījumi piesārņojuma integrētā kontrole”, kā arī pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu, lai nodrošinātu metodiku atbilstību spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.
143. VVD RVP izskatīt iespēju 2009.gada plānā kā prioritāras paredzēt iepakojuma apsaimniekošanas pārbaudes komercsabiedrībām, kuras nav iesniegušas vai ir būtiski kavējušas iepakojuma apsaimniekošanas ziņojumu iesniegšanu, salīdzinot ar normatīvajā aktā¹⁴⁸ noteikto termiņu.

4. Valsts institūciju sadarbība DRN administrēšanā

¹⁴⁷ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 11.punkts

¹⁴⁸ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 11.punkts

Konstatējumi

Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvalžu un Valsts ieņēmumu dienesta sadarbība

144. Normatīvais akts¹⁴⁹ nosaka, ka DRN maksātāju sarakstu par kārtējo ceturksni VVD RVP līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša trīsdesmitajam datumam iesniedz VID teritoriālajā iestādē vai Lielo nodokļu maksātāju pārvaldē.
145. Normatīvais akts¹⁵⁰ nosaka, ka VVD RVP iesniedz VID vai Lielo nodokļu maksātāju pārvaldē līdz kārtējā ceturkšņa beigām atbilstoši nodokļu maksātāju reģistrācijas vietai precizētu nodokļa maksātāju sarakstu, norādot piešķirto limitu apjomu dabas resursu ieguvei, realizācijai, lietošanai un vides piesārņošanai.

6. tabula

Valsts vides dienesta reģionālajām iestādēm nosūtāmā informācija par DRN maksātājiem

Atļaujas (licences, izziņas), kuras saistītas ar dabas resursu nodokļa samaksu	Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes					
	Lielrīgas RVP	Ventspils RVP	Jelgavas RVP	Madonas RVP	Daugavpils RVP	Centra VVD
Dabas resursu lietošanas atļauja (izdot VVD RVP ¹⁵¹)	X ¹⁵²	X	X	X	X	
Ūdens resursu lietošanas atļauja (izdot VVD RVP)	X	X	X	X	X	
A,B kat. atļaujas (izdot VVD RVP)	X	X	X	X	X	
C kat. apliecinājumi (izdot VVD RVP)	X	X	X	X	X	
Zemes dzīļu izmantošanas licence (izdot LVGMA ¹⁵³)						
Bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja (izdot vietējā pašvaldība)						
Parka vīngliemežu vākšanas atļauja (izdot DAP ¹⁵⁴)						
Speciāla atļauja darbībām ar radioaktīvajām vielām (izdot RDC ¹⁵⁵)						
Speciāla atļauja darbībām ar aukstuma aģentiem (izdot centra VVD)						
Iepakotāju reģistrācijas saraksts (reģistrāciju veic VVD RVP)	X					

¹⁴⁹ MK 20.06.06. noteikumu Nr.504 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība" 19.punktu (spēkā līdz 01.07.07.)

¹⁵⁰ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3.punkts

¹⁵¹ Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvalde

¹⁵² X – atļaujas, par kurām RVP sniedz informāciju (sarakstu) par nodokļu maksātājiem VID reģionālajām iestādēm

¹⁵³ Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra

¹⁵⁴ Vides ministrijas dabas aizsardzības pārvalde

¹⁵⁵ Radiācijas drošības centrs

Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvalžu nosūtītā informācija Valsts ieņēmuma dienesta reģionālajām iestādēm

Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes	2007.gads (datumi tabulā norāda, kurā datumā tika nosūtīts saraksts par nodokļa maksātājiem VID)			
	I cet.	II cet.	III cet.	IV cet.
Lielrīgas RVP	28.09.07.	28.09.07.	28.09.07.	09.01.08.
Ventspils RVP	05.04.07. 10.04.07. 11.04.07.	29.06.07. 20.08.07.	20.08.07. 28.09.07.	20.08.07.
Jelgavas RVP	30.01.07. 11.05.07.	31.07.07.	28.09.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*
Madonas RVP	19.02.07. 02.03.07.	08.06.07.	24.10.07. 26.10.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*
Daugavpils RVP	24.05.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	28.12.07.

* 2008. gada janvāra dati

146. Četras no piecām izlasē iekļautajām RVP neiesniedz nodokļu maksātāju sarakstu VID teritoriālajai iestādei pēc nodokļu maksātāju reģistrācijas vietas, bet gan pēc to darbības vietas, piemēram:

- Ventspils RVP ir nosūtījusi nodokļu maksātāju sarakstu, kā, piemēram, SIA „Lukoil Baltija R” reģistrācijas adrese Alises iela 3, Rīga, SIA „Viada Kurzeme” (reģ. Nr.50003575111) reģistrācijas adrese Raunas iela 54/56, Rīga, kuri darbojas Tukumā, Zemgales reģionālajai iestādei, lai gan būtu bijis jānosūta pēc reģistrācijas vietas, kas šajā gadījumā būtu Lielo nodokļu maksātāju pārvalde;
- Jelgavas RVP ir nosūtījusi informāciju par SIA „Alco” (reģ. Nr. 58503002391) reģistrācijas adrese: Saldus, Dzirnau iela 1), kas darbojas Bauskā, Zemgales reģionālajai iestādei, lai gan būtu jānosūta pēc minētā uzņēmuma reģistrācijas vietas Kurzemes reģionālajai iestādei;
- Madonas RVP ir nosūtījusi nodokļu maksātāju sarakstu, kā, piemēram, SIA „Apgāde” (reģ. Nr.50003106421) reģistrācijas adrese Strenču iela 5, Rīga, SIA „Gaujas koks” reģistrācijas adrese Gaujas 24/35, Vangaži, Rīgas raj., kuri darbojas Gulbenē, Vidzemes reģionālajai iestādei, lai gan informācija par minētajiem uzņēmumiem būtu jānosūta Rīgas reģionālajai iestādei;
- Daugavpils RVP ir nosūtījusi nodokļu sarakstu, kā, piemēram, SIA „LUKoils Serviss” (reģ. Nr.40003342174) reģistrācijas adrese Teātra iela 9, Rīga, BOVAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija” (reģ. Nr. 40003345734) reģistrācijas adrese Miera iela 25, Rīga, kuri darbojas Daugavpilī, Latgales reģionālajai iestādei, lai gan saraksts būtu jānosūta Lielo nodokļu maksātāju pārvaldei.

Trīs no piecām izlasē iekļautajām VVD RVP nodokļu maksātāju sarakstus neiesniedz pēc vienota principa, norādot salīdzināmu informāciju. Piemēram:

- Ventspils RVP Tukuma sektors norāda uzņēmuma nosaukumu, reģistrācijas numuru;

- Madonas RVP norāda uzņēmuma nosaukumu, reģistrācijas numuru, atļaujas numuru, izsniegšanas datumu, derīguma termiņu;
- Daugavpils RVP norāda uzņēmuma nosaukumu, juridisko adresi, piesārņojuma darbības adresi, kādai piesārņojošai darbībai izsniegta atļauja, atļaujas numurs, atļaujas izsniegšanas un beigu datums, ziņas par grozījumiem atļaujā.

147. Normatīvais akts¹⁵⁶ nosaka, ka DRN ir jāmaksā par atkritumu apglabāšanu un piesārņojošu vielu emisiju vidē.

Normatīvais akts¹⁵⁷ nosaka, ka atkritumu apsaimniekošanas atļaujas tiek izdotas, ja tās pieprasītājs veic vai vēlas veikt atkritumu savākšanu, pārkraušanu, šķirošanu, uzglabāšanu vai pārvadāšanu.

Četras no piecām izlasē iekļautajām RVP sniedz informāciju VID par tiem nodokļu maksātājiem, kuri ir saņēmuši atkritumu apsaimniekošanas atļaujas.

148. Normatīvais akts¹⁵⁸ nosaka, ka VID līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša pēdējam datumam informē VVD par iepriekšējā ceturksnī samaksāto nodokli atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai.

8. tabula

Valsts ieņēmumu dienesta reģionālo iestāžu nosūtītā informācija par iepriekšējā ceturksnī samaksāto nodokli Valsts vides dienesta reģionālajām vides pārvaldēm

VID reģionālā iestāde	2007.gads (datumi tabulā norāda, kurā datumā tika nosūtīta informācija par iepriekšējā ceturksnī samaksāto nodokli)			
	I cet.	II cet.	III cet.	IV cet.
Rīgas RI Rīgā	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	31.10.07.	31.01.08.
Kurzemes RI, Ventspilī	01.06.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*
Kurzemes RI, Talsos	08.05.07.	09.08.07.	01.11.07.	08.02.08.
Zemgales RI Tukumā	30.05.07.	28.08.07.	27.11.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*
Vidzemes RI Madona	22.04.08.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*
Vidzemes RI Alūksne	09.05.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	29.10.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*
Vidzemes RI Gulbene	09.05.07.	30.07.07.	31.10.07.	06.02.08.
Latgales RI Preiļos	02.05.07. 08.05.07.	02.08.07.	Līdz 31.12.07. nav nosūtīts*	05.01.08. 14.03.08.

* 2008.gada janvāra dati

8.tabula parāda VID reģionālo iestāžu nosūtāmās informācijas VVD RVP par samaksāto DRN pilnīgumu/neesamību un regularitāti.

149. Normatīvais akts¹⁵⁹ nosaka, ka informācijas apmaiņa starp VID un VVD notiek, pamatojoties uz starpresoru vienošanos.

¹⁵⁶ Dabas resursu nodokļa likuma 4.panta 3.punkts

¹⁵⁷ MK 23.05.06. noteikumu Nr.413 „Atkritumu apsaimniekošanas atļauju izsniegšanas, pagarināšanas, pārskatīšanas un anulēšanas kārtība” 3.punkts

¹⁵⁸ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 4.punkts

Līdz 2008.gada 24.aprīlim VVD nebija noslēdzis starpresoru vienošanos ar Valsts ieņēmumu dienestu. 2008.gada 24.aprīlī tika noslēgta vienošanās par informācijas apmaiņu DRN administrēšanas jomā, kura stājās spēkā no parakstīšanas brīža. Starpresoru vienošanās paredz, ka VVD sniedz informāciju par DRN maksātājiem VID reizi ceturksnī līdz kārtējā ceturkšņa pēdējam datumam, novietojot to uz VID FTPS servera. Datus sniedz par visām VVD izsniegtajām atļaujām (A un B kategorijas piesārņojošu darbību atļaujām, C kategorijas piesārņojošu darbību apliecinājumiem, dabas resursu lietošanas atļaujām, ūdens resursu lietošanas atļaujām) līdz datu sniegšanas datumam, norādot komercsabiedrības nosaukumu, reģistrācijas Nr., juridisko adresi, atļaujas Nr., atļaujas izdošanas datumu, derīguma termiņu.

Saskaņā ar minēto vienošanos VID sagatavo un novieto uz VID FTPS servera informāciju par pārskata ceturkšņa DRN ieņēmumiem (no samaksātās nodokļa summas atņemot atmaksāto summu).

150. Lai pārliecinātos par sniegtās informācijas pilnīgumu revīzijā apskatāmajā laika periodā, revidenti salīdzināja datus par 2007.gada 4.ceturksni – Lielrīgas RVP nosūtītais Rīgas rajona nodokļa maksātāju saraksts¹⁶⁰ VID Rīgas rajona nodaļai un VID Rīgas rajona nodaļas uzskaitē esošo nodokļu maksātāju saraksts.

VID RRI Rīgas rajona nodaļas uzskaitē ir 1055 DRN maksātāji, Lielrīgas RVP – 377. No kopīgā skaita 303 nodokļa maksātāji ir atrodami abu iestāžu sarakstos. Par 74 no 377 VVD RVP reģistrētajiem DRN maksātājiem (20%) nav datu VID Rīgas rajona nodaļā.

Lai gūtu pārliecību, vai minētie (74) nodokļa maksātāji vispār ir reģistrēti VID datu bāzē kā DRN maksātāji, tika nosūtīts informācijas pieprasījums VID Rīgas reģionālai iestādei. Iegūtie dati liecina, ka no 74 nodokļa maksātājiem 12 nebija identificējami VID DRN maksātāju uzskaites sistēmā, viens nodokļa maksātājs ir likvidēts, vienam nodokļa maksātājam ir norādīts nepareizs reģistrācijas numurs, bet divi nodokļa maksātāji nav identificējami Uzņēmuma reģistra datu bāzē.

Lai gan Lielrīgas RVP iesniegtajā sarakstā VID iekļauto nodokļu maksātāju reģistrācijas vieta 99,9% gadījumu bija Rīga un Rīgas rajons, Lielrīgas RVP dati par Rīgas rajona nodokļu maksātājiem 20% gadījumu neatbilst VID Rīgas rajona nodaļas datiem, savukārt – 3% gadījumu neatbilst VID Rīgas reģionālās iestādes datiem, nesakritība bija tikai 3%.

151. Lai gūtu pārliecību vai VVD RVP, sūtot kārtējos ceturkšņa sarakstus Valsts vides dienestam, veic datu pārbaudi, tika salīdzināti Lielrīgas RVP 2007.gada 3.ceturkšņa un 4.ceturkšņa nosūtītie saraksti VID. 2007.gada 3.ceturkšņa nodokļa maksātāju sarakstā ir 15 nodokļa maksātāji, kuri vairs netiek uzrādīti 2007.gada 4.ceturkšņa sarakstā. Vienam no 15 nodokļa maksātājiem atļauja ir anulēta, bet trijiem atļaujas derīguma termiņš beidzās 2007.gada 3.ceturkšņa beigās. 2007.gada 4.ceturkšņa sarakstā netika iekļauti 11 nodokļu maksātāji, kuriem atļaujas derīguma termiņš vēl nebija beidzies.

Vides ministrijas padotības iestāžu savstarpējā sadarbība, kā arī sadarbība ar Valsts ieņēmumu dienestu.

152. Normatīvais akts¹⁶¹ nosaka, ka:

¹⁵⁹ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 4.punkts

¹⁶⁰ LRVP 09.01.08. ir nosūtījusi datus VID Rīgas rajona nodaļai par 2007.gada IV cet., bet VID Rīgas rajona nodaļa datus par minēto periodu LRVP nav nosūtījusi

¹⁶¹ MK 24.04.07. noteikumu Nr.280 „Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” 32. un 33.punkts

152.1.vietējā pašvaldība reizi ceturksnī līdz tam sekojošā mēneša divdesmitajam datumam informē VVD par izsniegtajām un anulētajām bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujām;

152.2.Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra reizi ceturksnī līdz tam sekojošā mēneša divdesmitajam datumam informē VVD par izsniegtajām un anulētajām zemes dzīļu izmantošanas licencēm, kā arī derīgo izrakteņu atradnes pasēm un piešķirtajiem ieguves limitiem.

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras sūtīto informāciju par derīgo izrakteņu atradņu pasēm, ieguves limitiem un zemes dzīļu izmantošanas licencēm visas piecas izlasē iekļautās VVD RVP ir saņēmušas regulāri un noteiktajos termiņos.

Savukārt, informāciju par izsniegtajām un anulētajām bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujām no vietējām pašvaldībām izlasē iekļautās VVD RVP nesaņem vispār vai arī saņem neregulāri, neievērojot termiņus. Piemēram, Lielrīgas RVP, nesaņēmusi informāciju no vietējām pašvaldībām par 2007.gadā izsniegtajām un anulētajām bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujām, 2008.gada 23.janvārī nosūtīja vēstuli 37 pašvaldībām ar lūgumu sniegt minēto informāciju. Pieprasīto informāciju par 2007.gadu atsūtīja 32 (87%) vietējās pašvaldības.

153. Normatīvais akts¹⁶² nosaka, ka Vides ministrija, 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par atbrīvošanu no DRN par iepakojumu un vienreiz lietojamiem traukiem un piederumiem, par to rakstveidā informē attiecīgo VID teritoriālo iestādi, kurā nodokļu maksātāji reģistrēti.

154. Vides ministrija nevarēja uzrādīt dokumentus, kas apstiprinātu, ka tā normatīvajā aktā¹⁶³ noteiktajā termiņā tika informējusi VID par atbrīvojuma piešķiršanu no DRN nomaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem.

155. Normatīvais akts¹⁶⁴ nosaka, ka gadījumā, ja nodokļa maksātājs maksā nodokli par darbībām ar radioaktīvajām vielām, VID teritoriālā iestāde pēc pārskata saņemšanas pieprasa no Radiācijas drošības centra informāciju par to, vai nodokļa maksātājs ir saņēmis speciālu atļauju (licenci) darbībām ar radioaktīvajām vielām.

Radiācijas drošības centrs 2007.gadā ir izsniedzis četras, bet 2008.gada 1.ceturksnī septiņas speciālās atļaujas (licences) darbībām ar radioaktīvajām vielām, par kurām ir jāmaksā DRN. VID¹⁶⁵ informēja, ka tikai viens no vienpadsmit uzņēmumiem, kuri 2007.gadā un 2008.gada 1.ceturksnī saņēmuši Radiācijas drošības centra izsniegtās atļaujas, ir Valsts ieņēmumu dienesta DRN maksātāju uzskaitē par darbībām ar radioaktīvajām vielām.

156. Normatīvais akts¹⁶⁶ nosaka, ka atļaujas parka vīngliemežu vākšanai izsniedz Dabas aizsardzības pārvalde, pamatojoties uz konkursa rezultātiem. Tomēr neviens normatīvais akts nenosaka, kā un vai tiek informēts VID par uzņēmumiem, kuri šādu atļauju ir saņēmuši.

Dabas aizsardzības pārvalde vīngliemežu ievākšanas kvotu 2007. gadā sadalīja starp SIA „Pomatia company” (reģ. Nr.40003630750) un SIA „Pārsla-2” (reģ. Nr.40003013172). Abi minētie uzņēmumi ir Valsts ieņēmumu dienesta DRN maksātāju uzskaitē.

¹⁶² Dabas resursu nodokļa likuma 8.panta trešā daļa

¹⁶³ Dabas resursu nodokļa likuma 8.panta trešā daļa

¹⁶⁴ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 87.punkts

¹⁶⁵ VID 01.07.08. e-pasta vēstule

¹⁶⁶ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 45.punkts

Secinājumi

157. Ņemot vērā, ka:

- 157.1. VVD RVP VID nosūtītajos sarakstos nav informācijas par nodokļu maksātājiem, kuriem ir izsniegtas zemes dziļu izmantošanas licences un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas;
- 157.2. VVD Ventspils, Jelgavas, Madonas un Daugavpils reģionālo vides pārvalžu VID iesniegtajos nodokļu maksātāju sarakstos nav informācijas par nodokļu maksātājiem, kuri ir reģistrēti reģionālajā vides pārvaldē kā iepakotāji, kuru radītā izlietotā iepakojuma apjoms kalendāra gadā ir lielāks par 300 kilogramiem¹⁶⁷;
- 157.3. VVD nesniedz VID informāciju par tiem nodokļu maksātājiem, kuriem ir izsniegtas speciālās atļaujas darbībām ar aukstuma aģentiem, un kuriem saskaņā ar normatīvo aktu¹⁶⁸ jāmaksā DRN;
- 157.4. VVD Ventspils, Jelgavas, Madonas, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes sniedz VID informāciju par uzņēmumiem, kuri nav DRN maksātāji;
- 157.5. VVD Lielrīgas, Ventspils, Jelgavas, Madonas, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes ne vienmēr ievēro normatīvajos aktos¹⁶⁹ noteikto nodokļa maksātāju sarakstu nosūtīšanas periodu un termiņus;
- 157.6. VVD Ventspils, Jelgavas, Madonas, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes iesniedz nodokļa maksātāju sarakstus pēc to darbības, bet ne pēc reģistrācijas vietas;
- 157.7. VVD Ventspils, Madonas, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes ne vienmēr norāda nodokļa maksātāju sarakstos limita apjomu dabas resursu ieguvei, realizācijai, lietošanai un vides piesārņošanai, tādējādi pārkāpjot arī normatīvā akta¹⁷⁰ prasības;
- 157.8. Lielrīgas RVP nodokļu maksātāju 2007.gada 4.ceturkšņa sarakstā nav informācijas par 11 nodokļu maksātājiem, kuriem izsniegtas atļaujas vēl ir spēkā, līdz ar to informācija VID nav nosūtīta pilnā apjomā,

VVD RVP neievēro normatīvo aktu prasības, kā arī nenodrošina VID ar pilnīgu un patiesu informāciju par DRN maksātājiem, tādējādi apgrūtinot DRN nomaksas kontroli un pārraudzību.

158. Neievērojot normatīvajā aktā¹⁷¹ noteikto termiņu informācijas sniegšanai VVD RVP par iepriekšējā ceturksnī samaksāto DRN, VID, savukārt, apgrūtina VVD RVP pienākumu izpildi DRN nomaksas kontrolē un VVD RVP iespēju atbilstoši plānot veicamās pārbaudes.
159. Starpresoru (VVD - VID) vienošanās neesamība laika posmā līdz 2008.gada 24.aprīlim veicināja informācijas apmaiņu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus VVD RVP darbībā.
160. 2008.gada 24.aprīlī noslēgtā VVD un VID starpresoru vienošanās par informācijas apmaiņu DRN administrēšanas jomā pilnībā neatbilst normatīvā akta¹⁷² prasībām un nenodrošina pilnīgas un pareizas informācijas sniegšanu VID, jo:

¹⁶⁷ MK 16.01.07. noteikumu Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā” 4.punkts

¹⁶⁸ Dabas resursu nodokļa likuma 4.panta 5.punkts un 6.pielikums

¹⁶⁹ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3.punkts un MK 20.06.06. noteikumu Nr.504 ”Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība” 19.punktu (spēkā līdz 01.07.07.)

¹⁷⁰ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3.punkts

¹⁷¹ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 4.punkts

- 160.1. VVD sniedzamo datu struktūra neparedz piešķirtā limita apjoma dabas resursu ieguves, realizācijas, lietošanas un vides piesārņošanas uzrādīšanu;
- 160.2. VVD ir noteikts pienākums sniegt informāciju tikai par četrām no desmit DRN maksātāju kategorijām (DRN maksātāji, kuri ir saņēmuši A un B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas, C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumus, dabas resursu lietošanas un ūdens resursu lietošanas atļaujas);
- 160.3. starpresoru vienošanās neparedz prasību grupēt DRN maksātājus pēc to reģistrācijas vietas.
161. VVD un VID teritoriālās struktūrvienības atšķirīgi interpretē savā pārraudzībā esošo administratīvo teritoriju robežas, radot situāciju, ka viens un tas pats DRN maksātājs VVD un VID uzskaitē tiek uzrādīts kā atšķirīgu rajonu / teritoriju nodokļu maksātājs, līdz ar to VVD un VID dati par DRN nomaksu nav salīdzināmi, un vienas vai otras iestādes teritoriālajām struktūrvienībām nav pilnīgas informācijas par attiecīgās teritorijas nodokļu maksātājiem.
162. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra laicīgi informē VVD RVP par derīgo izrakteņu atradņu pasēm, ieguves limitiem un zemes dziļu izmantošanas licencēm.
- Ņemot vērā, ka normatīvais akts¹⁷³ nosaka, ka Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrai informācija ir jāiesniedz VVD informācija reizi ceturksnī līdz tam sekojošā mēneša divdesmitajam datumam, bet VVD jāiesniedz informācija VID līdz kārtējā ceturkšņa beigām, VVD RVP objektīvi nav iespējams izpildīt normatīvā akta prasības un nosūtīt informāciju par attiecīgā ceturkšņa nodokļu maksātājiem noteiktajos termiņos.
163. Nesniedzot vispār vai sniedzot neregulāru informāciju VVD RVP par izsniegtajām un anulētajām bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujām, vietējās pašvaldības pārkāpj normatīvā akta¹⁷⁴ prasības, kā rezultātā VVD nevar iesniegt attiecīgo informāciju VID.
164. Neinformējot attiecīgo VID teritoriālo iestādi, kurā nodokļu maksātāji reģistrēti, par nodokļu maksātāju atbrīvošanu no DRN nomaksas, Vides ministrija neievēro normatīvā akta¹⁷⁵ prasības un nenodrošina VID ar pilnīgu un patiesu informāciju par DRN maksātājiem, tādējādi apgrūtinot DRN nomaksas kontroli un pārraudzību.
165. 2008.gada 21.februārī noslēgtā Vides ministrijas un VID starpresoru vienošanās par informācijas apmaiņu DRN administrēšanas jomā, kurā noteikts veikt informācijas apmaiņu reizi ceturksnī līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša pēdējam datumam, neatbilst normatīvā akta¹⁷⁶ prasībām un nenodrošina savlaicīgas informācijas sniegšanu VID, jo paredz veikt informācijas apmaiņas pasākumus ar mazāku regularitāti nekā to nosaka normatīvais akts.
166. Vides ministrijai vienojoties ar VID par, 2008.gada 21.februārī noslēgtā starpresoru vienošanās starp Vides ministriju un Valsts ieņēmumu dienestu par informācijas sniegšanu dabas resursu nodokļa jomā, ir pretrunā ar ārējā normatīvā akta¹⁷⁷ prasībām
167. Nenosakot normatīvajos aktos Radiācijas drošības centra un Dabas aizsardzības pārvaldes atbildību par informācijas sniegšanu VID par uzņēmumiem, kuri ir ieguvuši speciālu atļauju darbībām ar radioaktīvajām vielām un parka vīngliemežu vākšanas atļauju, pastāv DRN

¹⁷² MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3. un 4.punkts

¹⁷³ MK 24.04.07. noteikumu Nr.280 „Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” 33.punkts

¹⁷⁴ MK 24.04.07. noteikumu Nr.280 „Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” 32.punkts

¹⁷⁵ Dabas resursu nodokļa likuma 8.panta trešā daļa

¹⁷⁶ Dabas resursu nodokļa likuma 8.panta trešā daļa

¹⁷⁷ Dabas resursu nodokļa likuma 8.panta trešā daļa

nomaksas kontroles risks, kas arī ir apstiprinājies attiecībā uz darbībām ar radioaktīvajām vielām.

Ieteikumi

168. Lai nodrošinātu informācijas pilnīgumu, veicinātu nodokļu nomaksas kontroli, kā arī ievērotu normatīvā akta¹⁷⁸ prasības, VVD pilnveidot iekšējos normatīvos aktus vai arī Vides ministrijai ierosināt grozījumus ārējos normatīvajos aktos, lai nodrošinātu informācijas sniegšanu VID par visiem DRN maksātājiem, tajā skaitā:
- 168.1. speciālās atļaujas darbībām ar aukstuma aģentiem saņēmušajiem DRN maksātājiem;
 - 168.2. zemes dziļu izmantošanas licences saņēmušajiem DRN maksātājiem;
 - 168.3. bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas saņēmušajiem DRN maksātājiem;
 - 168.4. iepakotājiem, kas ir reģistrēti un maksā DRN.
169. Lai novērstu neizmantojamas un maldinošas informācijas sniegšanu, VVD pilnveidot iekšējos normatīvos aktus, lai nodrošinātu informācijas nesūtīšanu VID par uzņēmumiem, kuri nav DRN maksātāji.
170. Lai nodrošinātu VVD darbību atbilstoši normatīvo aktu¹⁷⁹ prasībām, Vides ministrijai izvērtēt iespēju ierosināt grozījumus šādos normatīvajos aktos:
- 170.1. MK 24.04.07. noteikumu Nr.280 „Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” 32. un 33.punktā, nosakot izpildāmu informācijas iesniegšanas termiņu;
 - 170.2. MK 19.06.07. noteikumos Nr.404 „DRN aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju”, nosakot izpildāmu informācijas iesniegšanas termiņu;
171. Lai nodrošinātu VID informāciju par visiem nodokļa maksātājiem, Vides ministrijai izvērtēt iespēju sagatavot grozījumus normatīvajos aktos¹⁸⁰ nosakot, ka Radiācijas drošības centrs tieši vai pastarpināti sniedz informāciju VID par izsniegtajām speciālajām atļaujām darbībām ar radioaktīvajām vielām, par kurām ir jāmaksā DRN, kā arī nosakot, ka DAP informē VID par izsniegtajām parka vīngliemežu vākšanas atļaujām.
172. Lai nodrošinātu DRN administrēšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām, VVD ierosināt grozījumus VVD un VID noslēgtajā 2008.gada 24.aprīļa starpresoru vienošanās dokumentā, paredzot šādas izmaiņas:
- 172.1. dabas resursu ieguves, realizācijas, lietošanas un vides piesārņošanas limita apjoma uzrādīšanu;
 - 172.2. nosakot informācijas sniegšanu VID arī par tiem DRN maksātājiem, kuri saņēmuši zemes dziļu izmantošanas licences, bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas, speciālās atļaujas darbībām ar aukstuma aģentiem un ir reģistrēti kā iepakotāji;
 - 172.3. paredzēt, ka DRN maksātāji tiek grupēti pēc to reģistrācijas vietas.

¹⁷⁸ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3.punkts

¹⁷⁹ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 3.punkts

¹⁸⁰ MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 87.punkts un MK 19.06.07. noteikumu Nr.404 „Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā iesniedz dabas resursu lietošanas atļauju” 45.punkts

173. Lai nodrošinātu DRN administrēšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām, Vides ministrijai ierosināt grozījumus Vides ministrijas un VID noslēgtajā 2008.gada 21. februāra starpresoru vienošanās, paredzot ārējiem normatīvajiem aktiem atbilstošu informācijas apmaiņas regularitāti.
174. Lai nodrošinātu izsniegto atļauju atbilstošu reģistrāciju, komercsabiedrību saistību izpildes un izsniegto atļauju termiņu ievērošanas uzraudzību, VVD izvērtēt iespēju nodrošināt visas reģionālās vides pārvaldes ar atbilstošu lietvedības programmu.

5. Informāciju sistēmu izmantošana DRN administrēšanas atvieglošanai

Konstatējumi

Datu bāze „Dabas resursu nodokļa maksājumi”

175. 2002.gadā Latvijas Vides aģentūra, kuras atbildībā bija toreizējās Vides un reģionālās attīstības ministrijas vides informācijas sistēmu uzturēšana ar mērķi optimizēt DRN uzskaiti, administrēšanu un kopsavilkumu veidošanu toreizējās Valsts vides inspekcijas vajadzībām, izveidoja datu bāzi „Dabas resursu nodokļa maksājumi” (turpmāk – DRN datu bāze)¹⁸¹. Datu bāze ir pieejama internetā tiešsaistes režīmā.

Revīzijas laikā tika konstatēts, ka ar DRN datu bāzes izveidi saistītie dokumenti Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras (Latvijas Vides aģentūras tiesību un saistību pārņēmēja) arhīvā nav pieejami¹⁸², līdz ar to ierobežojot iespēju izvērtēt šādas datu bāzes izveides lietderību.

176. Valsts kontroles revidenti pieņem, ka programmas izveides nepieciešamību noteica šādi fakti:
- 176.1. normatīvais akts¹⁸³ noteica, ka VVD RVP amatpersonas saskaņo pārskatu par aprēķināto DRN, pārbauda nodokļa par dabas resursu ieguvī un izmantošanu un nodokļa par vidē novadīto piesārņojumu aprēķinu pareizību, un ievada pārskatu datus par aprēķināto dabas resursu nodokli DRN datu bāzē.
- 176.2. Normatīvais akts¹⁸⁴ noteica, ka DRN maksātāju sarakstu ar saskaņoto aprēķināto nodokļa summu par kārtējo gadu VVD RVP līdz nākamā gada 20.martam iesniedz VID teritoriālajā iestādē.
- 176.3. DRN datu bāzi varētu izmantot:
- VVD RVP eksperti (uzkrāt datus par atļauju saņēmējiem) un inspektori (izmantot datus kontroļu veikšanā, sekot izsniegto atļauju termiņiem);
 - VVD vadība (uzraudzīt VVD Atļauju daļu darbību);
 - VID reģionālās iestādes (piekļuve DRN datu bāzei jebkurā laikā nodrošinātu DRN maksātāju uzraudzību un uzskaiti);
 - Vides ministrija (datu ieguve darba procesā, procesu uzraudzības nodrošināšana).
- 176.4. Pamatojoties uz Vides ministrijas vēstulē¹⁸⁵ minētajiem faktiem, informācijas sistēmas lietotāji bija (ir) šādi:
- noteikti Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras un Vides ministrijas darbinieki;
 - VVD RVP darbinieki – datu ievadei un rediģēšanai;

¹⁸¹ VIDM 04.01.08. vēstule Nr.2.1-02/9 par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1.-2-61/2007

¹⁸² LVĢMA 08.02.08. vēstule Nr.1-2/352 par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1.-2-61/2007

¹⁸³ MK 29.06.04. noteikumu Nr.555 „DRN aprēķināšanas un maksāšanas kārtība” 15.punkts (zaudējis spēku no 01.07.06.)

¹⁸⁴ MK 29.06.04. noteikumu Nr.555 „DRN aprēķināšanas un maksāšanas kārtība” 21.punkts (zaudējis spēku no 01.07.06.)

¹⁸⁵ VIDM 04.01.08. vēstule Nr.2.1-02/9 par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1.-2-61/2007

- publiskās sadaļas lietotāji – jebkurš interesents (pirms datu bāzes lietošanas tiek reģistrēts Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datu sistēmā).
177. DRN datu bāze nav iekļauta vienotajā valsts informācijas sistēmas reģistrā, jo šādu datu bāzes esamību nepieprasa neviens no normatīvajiem aktiem.
 178. Reģistrējoties Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datu sistēmā kā tās lietotājiem un izvērtējot pieejamo datu izmantojamību, revidenti konstatēja, ka:
 - 178.1. datu bāzē ir uzkrāti VVD RVP ievadītie dati par uzņēmumu aprēķināto DRN par 1999. - 2006.gadu periodu;
 - 178.2. 2007.gadā dati DRN datu bāzē nav tikuši ievadīti;
 - 178.3. DRN datu bāzē dati tiek uzkrāti šādā formātā:
 - 178.3.1. nodokļa maksātāja nosaukums, adrese;
 - 178.3.2. LVA kods, uzņēmuma reģistrācijas numurs, nodokļu maksātāja numurs;
 - 178.3.3. aprēķinātā DRN summa;
 - 178.4. DRN datu bāzes programmatūra paredz iespēju atlasīt un apkopot datus par kalendāro gadu un par ceturkšņiem vairākos standarta formātos:
 - 178.4.1. nodokļu maksātāju saraksts;
 - 178.4.2. nodokļu maksātāji pēc nodokļu summas;
 - 178.4.3. nodokļu maksātāju samaksātie nodokļi;
 - 178.4.4. nodokļu sadalījums pa teritorijām;
 - 178.4.5. DRN maksājumi.
 179. 2006.gadā VVD¹⁸⁶ vērsās Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā ar lūgumu veikt izmaiņas DRN datu bāzē, lai datu bāzi aktualizētu un nodrošinātu tās izmantojamību VVD funkciju veikšanā.

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras¹⁸⁷ sniegtā atbilde norādīja, ka normatīvie akti nenosaka šādas datu bāzes vajadzību, bet aģentūra būtu gatava veikt izmaiņas, ja tiks veikti grozījumi normatīvajos aktos, atbilstoši Valsts informācijas sistēmu likuma prasībām, un sagatavoti priekšlikumi DRN datu bāzes pilnveidošanai.

VVD¹⁸⁸ ir vērsies Vides ministrijā ar lūgumu noteikt Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūru par DRN datu bāzes atbildīgo turētāju, kuras pienākumos būtu nodrošināt datu bāzes tehnisko funkcionalitāti, kā arī atzina DRN datu bāzes nepieciešamību un lietderību, īpaši norādot programmas iespējas izveidot DRN maksātāju sarakstu iesniegšanai VID teritoriālajai iestādei.

Atbildot uz revidentu pieprasījumu, Vides ministrija 26.06.08. vēstulē Nr.21-02/5407 sniedza skaidrojumu, ka atbildes vēstule VVD tika nosūtīta elektroniski un norādīja uz VVD sniegto ierosinājumu pretrunu ar jauno likuma redakciju un Saeimā izskatāmajiem tālākajiem Dabas resursu likuma grozījumiem, kā arī informēja, ka arī pakārtotie normatīvie akti tiek gatavoti jaunā redakcijā. Vēstules elektroniskā versija revidentiem netika uzrādīta.

¹⁸⁶ VVD 13.01.06. vēstule Nr.2-04/51 par datu bāzi "Dabas resursu nodoklis"

¹⁸⁷ LVGMA 03.02.06. vēstulē Nr.1-2/645 par datu bāzi "Dabas resursu nodoklis"

¹⁸⁸ VVD 08.03.06. vēstulē Nr.2-01/302 par datu bāzi "Dabas resursu nodoklis"

Citu datu bāžu (informācijas sistēmu) izmantošana Valsts vides dienestā un reģionālajās vides pārvaldēs

180. Valmieras (no 2002.gada), Madonas (no 2005.gada) un Ventspils (no 2006.gada) RVP ir uzstādīta SIA „Datorika” (reģ. Nr.40003528967) izstrādāta automatizēta lietvedības sistēma (turpmāk tekstā – ALS), kuras vidējā cena ir ~ Ls 410.

Saskaņā ar Valmieras, Madonas un Ventspils RVP amatpersonu sniegto informāciju ALS funkcionalitāte ir pietiekama Valmieras, Madonas un Ventspils RVP funkciju veikšanas optimizēšanai, tomēr nenodrošina tādas funkcionalitātes kā:

180.1. iespēju ievadīt atļauju derīguma termiņus;

180.2. iespēju savlaicīgi saņemt brīdinājumu, tuvojoties atļauju termiņu beigu datumam;

180.3. iespēju automātiski apstiprināt elektroniskas vēstules saņemšanu.

ALS papildu funkcionalitāšu izveidošanai nepieciešama resursu neietilpīga programmatūras aktualizācija.

181. Pārējās VVD RVP (izņemot Lielrīgas RVP) nav aprīkotas ar informācijas sistēmu, kas nodrošinātu automatizētu saņemtās, nosūtītās korespondences un iekšējo dokumentu reģistrēšanu, ļautu izsekot dokumentu iekšējai aprītei un atvieglotu ar dokumentiem saistīto uzdevumu izpildes kontroli.

Lai automatizētu dokumentu vadības un aprītes procesu un elektronisku dokumentu saskaņošanu un apstiprināšanu Lielrīgas RVP, 05.02.07. tika noslēgta vienošanās starp Latvijas Vides aizsardzības fonda administrāciju un VVD par projekta „Vienotās dokumentu vadības sistēmas ieviešana VVD centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē” (turpmāk tekstā – projekts) finansēšanas un izpildes kārtību par Ls 20 000¹⁸⁹.

09.02.2007. VVD pieprasīja un 12.02.2007. Latvijas Vides aizsardzības fonda padome¹⁹⁰ akceptēja izmaiņas sākotnējā tāmē, paredzot 5 000 Ls izlietošanu ar projekta mērķi nesaistītas darbības – zemes gabala Rīgā, Rūpniecības ielā (kadastra Nr. 01000110155) iegādei.

12.04.07. VVD apstiprināja grozījumus pamatbudžeta programmas, apakšprogrammas, pasākuma resursu (ieņēmumu) un plānoto izdevumu tāmē 2007.gadam (atbilstoši 2007.gada finansēšanas plānam Nr.221051A211300/1), norādot plānoto kapitālo izdevumu summu - 20 000 Ls, no tiem:

- licences un datortehnika – 15 000 Ls;

- zeme zem ēkām un būvēm – 5000 Ls,

bet samaksa par zemes gabala iegādi tika veikta jau 15.02.08.¹⁹¹

182. Projekta „Vienotās dokumentu vadības sistēmas ieviešana VVD centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē” anotācijā¹⁹² ir norādīts, ka, sākotnēji realizējot dokumentu vadības un kontroles sistēmu kā pilotprojektu, VVD centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē tiks nodrošināta sistēmas aprobācija, pēc tam šo dokumentu vadības sistēmas varēs izmantot arī pārējās VVD struktūrvienības. Patlaban VVD ir iegādājusies 80 licences.

¹⁸⁹ LVAf 02.12.06. padomes (Vējonis, Puķītis, Cilinskis) sēdes protokols Nr.14 par projektu „Vienotās dokumentu vadības sistēmas ieviešana Valsts vides dienesta centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē” reģistrācijas Nr.1-08/529/2006

¹⁹⁰ LVAf 02.02.07. padomes (Vējonis, Puķītis, Cilinskis) sēdes protokols Nr.3 par projektu „Vienotās dokumentu vadības sistēmas ieviešana Valsts vides dienesta centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē” reģistrācijas Nr.1-08/529/2006 (Vējonis, Puķītis, Cilinskis)

¹⁹¹ Konta 531101301 apgrozījums pamatvalūtā no 01.01.07.-31.12.2007.

¹⁹² Valsts budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” apakšprogramma „Nozarēs vides projekti” kapitālie izdevumi 05.09.06. projekta iesniegums

183. Pirms Vienotās dokumentu vadības sistēmas iegādes VVD centrālā struktūrvienība nebija izstrādājusi plānu (stratēģiju), paredzot vadības sistēmas izpēti, izmēģināšanu, iegādes un uzstādīšanas procesus, kā arī veica nepilnīgu tirgus izpēti, tajā skaitā neveica tirgū pieejamo programmu testēšanu un nebija izveidojusi darba grupu, pieaicinot arī reģionālo vides pārvalžu darbiniekus.

Secinājumi

184. Revīzijas laikā revidenti nevarēja gūt pārliecību par 2002. gadā izveidotās sākotnējās DRN datu bāzes izveidošanas mērķi, tehnisko uzdevumu, datu bāzes izveides un uzturēšanas izmaksām un datu bāzes izveides lietderību, jo Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra nevarēja uzrādīt ar DRN datu bāzes izveidi saistītos dokumentus dati, līdz ar to pārkāpjot normatīvā akta¹⁹³ prasības par dokumentu uzglabāšanu un arhivēšanu.
185. DRN datu bāze bija (ir) pieejama tiešsaistes režīmā, datu bāze satur VID regulāri sūtāmos datus, tādējādi to varēja izmantot ne tikai Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, Vides ministrija un VVD RVP, bet arī VID, tomēr VVD un VID veica informācijas apmaiņu par nodokļu maksātājiem papīra veidā, neizmantojot iespēju uzlabot darba efektivitāti un samazināt administratīvās izmaksas.
186. Ņemot vērā, ka:
- 186.1. spēkā esošie normatīvie akti neparedz informācijas sistēmas izveidi DRN administrēšanas vajadzībām;
- 186.2. Vides ministrija un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra nav savlaicīgi un atbilstoši normatīvo aktu grozījumiem¹⁹⁴ aktualizējusi 2002. gadā sākotnēji izveidoto DRN datu bāzi, kuras izveidē jau ir izlietoti valsts budžeta līdzekļi, patlaban DRN datu bāze nav piemērota spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un no 2007.gada 1.janvāra netiek aktualizēta.
187. Ņemot vērā, ka:
- 187.1. lai uzlabotu VVD darba efektivitāti un nodrošinātu atbilstošu atļaujas saņēmēju komersantu uzraudzību, VVD Valmieras, Madonas un Ventspils RVP ir iegādājušās automatizētās lietvedības programmatūru vidēji ~ Ls 410 vērtībā, kura būtiskajos aspektos nodrošina un optimizē VVD funkciju izpildi;
- 187.2. Latvijas Vides aizsardzības fonda finansētās dokumentu vadības sistēmas ieviešanai VVD centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas RVP 5000.00 Ls no paredzētajiem 20000.00 Ls tika izmantoti zemes iegādei;
- 187.3. revidenti neguva pierādījumus par Vides ministrijas un VVD plānveida un pamatotu rīcību savlaicīgu lēmumu pieņemšanā un īstenošanā saistībā ar vienotas informācijas sistēmas izveidi un piemērošanu visās Vides ministrijas padotībā esošajās un DRN administrēšanā iesaistītajās institūcijās un reģionālajās struktūrvienībās, izskatot arī alternatīvus risinājumus,
- pastāv augsts valsts budžeta līdzekļu nelietderīgas izlietošanas risks.
188. Pieņemot lēmumu par izmaiņām projekta „Vienotās dokumentu vadības sistēmas ieviešana VVD centrālajā struktūrvienībā un Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē” sākotnējā tāmē un paredzot 5 000 Ls izlietošanu zemes gabala iegādei Rīgā, Rūpniecības ielā, Latvijas Vides aizsardzības fonda padome ir saskaņojusi ar projekta mērķi nesaistītu valsts budžeta līdzekļu izlietošanu.

¹⁹³ Likums “Par arhīviem” un Latvijas valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 27.12.96. apstiprināts Valsts institūciju tipveida dokumentu glabāšanas termiņu saraksts

¹⁹⁴ Dabas resursu nodokļa likums un MK 29.06.04.noteikumu Nr.555 “Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība”

Ieteikumi

189. Vides ministrijai ierosināt Latvijas Vides aizsardzības fonda padomei pilnveidot projektu uzraudzības kārtību, lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu izlietošanu atbilstoši projekta mērķiem.
190. VVD pilnveidot iekšējos normatīvos aktus, lai nodrošinātu atbilstošu informācijas apmaiņu un sadarbību ar reģionālajām vides pārvaldēm un izstrādāt vienotas dokumentu vadības sistēmas ieviešanas visās reģionālajās vides pārvaldēs plānu.

Revīzijas grupa:

Revīzijas grupas vadītāja
Valsts revidente

I.Rancāne

Valsts revidente

M.Doroško

Valsts revidents

A.Jakovļevs

Valsts revidents

G.Konrads

Vīzas
Sektora vadītājs

I.Geidmane

Departamenta direktors

M.Salgrāve